

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КІЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ

ЗАТВЕРДЖЕНО
Приймальною комісією
Протокол № 5 від 28 квітня 2023 р.

Голова Приймальної комісії,
Президент університету

Михайло ПОПЛАВСЬКИЙ

ПРОГРАМА
ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	02 КУЛЬТУРА І МИСТЕЦТВО
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа
ОСВІТНЯ ПРОГРАМА	Інформаційна, бібліотечна та архівна справа

Освітній ступінь	Магістр
Основа вступу	НРК6, НРК7

Обговорено та схвалено
на засіданні кафедри
інформаційних технологій
Протокол № 13 від 21.03.2023 р.

КІЇВ 2023

Програма для проведення фахового випробування при вступі на навчання за програмою освітнього ступеня «Магістр» за спеціальністю 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа». Київ, 2023. 37с.

Укладачі:

Новальська Т.В., доктор історичних наук, професор

Зміст

Пояснювальна записка	4
Аналітико-синтетичне опрацювання документів.....	5
Стандартизація та сертифікація за фаховим спрямуванням.....	7
Інформаційно-аналітична діяльність.....	14
Безпека документно-інформаційних систем.....	18
Соціальні комунікації.....	21
Інформаційний менеджмент	24
Системний аналіз інформаційної діяльності.....	26
Теорія і практика архівної справи.....	29
Інформаційний консалтинг.....	31
Критерії оцінювання фахового випробування	34
Структура оцінки.....	35
Порядок оцінювання.....	35

Пояснювальна записка

Програма вступного випробування при вступі на навчання за програмою освітнього ступеня «Магістр» за спеціальністю 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» проводиться у формі тестових завдань з основних дисциплін теоретичної та професійно-практичної підготовки бакалаврів, містить у собі перелік питань, які охоплюють загальний комплекс завдань, що мають перевірити рівень знань та вмінь випускників (бакалаврів, спеціалістів) та відповідність їхнього рівня підготовки кваліфікаційним вимогам, що висуваються для фахівців даного профілю. Тестові завдання проводяться з таких дисциплін: «Аналітико-синтетичне опрацювання документів», «Стандартизація та сертифікація за фаховим спрямуванням», «Інформаційно-аналітична діяльність», «Соціальні комунікації», «Безпека документно-інформаційних систем», «Інформаційний менеджмент», «Теорія і практика архівної справи», «Інформаційний консалтинг», «Системний аналіз інформаційної діяльності».

Програма вступного випробування покликана вирішити такі завдання:

- комплексно перевірити якість засвоєних знань (у контексті програм навчальних дисциплін);
- виявити рівень володіння вступниками знаннями з інформаційної, бібліотечної та архівної справи в межах, передбачених освітнім ступенем бакалавра, та вміннями застосовувати набуті знання у практичній діяльності.

АНАЛІТИКО-СИНТЕТИЧНЕ ОПРАЦЮВАННЯ ДОКУМЕНТІВ

Аналітико-синтетичне опрацювання документів: сутність, значення, види.

Згортання інформації як узагальнення та концентрація відомостей про документ.

(Макроаналітичне згортання інформації)

Поняття про аналітико-синтетичне опрацювання документів, мета і завдання.

Поняття «згортання інформації», його поширення у різних галузях знань та сферах практичної діяльності. Згортання документної інформації як узагальнення й синтетичне об'єднання основних відомостей про первинний документ. Семантичне та лексичне згортання. Аналіз і синтез як основні операції аналітико-синтетичної обробки документів та інформації. Макроаналітичне та мікроаналітичне згортання інформації.

Види аналітико-синтетичної обробки документів та інформації: складання бібліографічного опису, індексування (систематизація, предметизація, координатне індексування), анатування, реферування, науковий переклад, огляд документів. Дискусійний характер віднесення наукового перекладу і огляду документів до видів наукової обробки (аналітико-синтетичної) документів.

Бібліографічний опис документів

Бібліографічний опис як бібліографічна характеристика документа та елемент бібліографічної інформації, його обов'язкові елементи.

Функції бібліографічного опису та сфери його використання. Загальні вимоги до складання бібліографічного опису.

«Бібліографічний опис», «бібліографічний запис»: співвідношення термінів. Вибір першого елемента бібліографічного запису, його значення.

Особливості функціонування бібліографічного опису у традиційних та електронних каталогах і мережі Інтернет.

Загальна та спеціальна методики складання бібліографічного опису

Поняття про загальну і спеціальну методики складання бібліографічного опису.

Документ як джерело складання бібліографічного опису.

Види бібліографічного опису залежно від об'єкта, обсягу застосування елементів та його структури. Структура бібліографічного опису.

Правила складання бібліографічного опису. Умовні розділові знаки.

Анатування документів

Процес анатування, його послідовність. Читання й осмислення документа. Загальний аналіз первинного документа. Структура інформаційних елементів анотацій. Вивчаюче й реферативне читання тексту. Синтезування згорнутої інформації та оформлення тексту анотації. Методи згортання відомостей. Використання словесних кліше (маркерів). Обсяг анотації.

Особливості складання різних видів анотацій: довідкових, рекомендаційних, аналітичних, групових тощо. Мова, стиль, обсяг анотацій.

Індексування: систематизація документів (Мікроаналітичне згортання інформації)

Сутність індексування документів і інформації. Загальне уявлення про інформаційно-пошукову мову (ПМ) і пошуковий образ документа (ПОД).

ПОД як відтворення змісту документа за допомогою коду. Види індексування документів.

Поняття про класифікацію як базу індексування. Класифікація як метод наукового пізнання. Штучна та природна класифікація. Їх характерні особливості, відмінності й значення.

Значення класифікації документів у різних сферах документних комунікацій. Поняття про документні класифікації, їхні види (формальні, змістовні). Групування документів та бібліографічних записів про них за формальними ознаками і в залежності від змісту документів. Алфавітно-предметні й систематичні класифікації як види змістовних.

Вимоги до документних класифікацій.

Систематизація документів

Класифікація наук як філософсько-методологічна основа документної систематичної класифікації.

Типи систематичних документних класифікацій у залежності від технології побудови (ієрархічні та фасетні).

Таблиці класифікації, призначення, структура: основні, допоміжні таблиці, алфавітно-предметний покажчик, індексація.

Види індексації за базою та побудовою.

Універсальна десяткова класифікація (УДК)

Основний ряд УДК.

УДК як ієрархічна комбінаційна класифікаційна система. Десятковий принцип у побудові таблиць. Допоміжні таблиці (загальні та спеціальні визначники). Індексація в УДК, математичні знаки та інші символи.

УДК як міжнародна система кодування інформації.

Використання УДК в Україні. Видання таблиць УДК українською мовою. Електронна версія УДК.

Теоретичні основи предметизації документів.

Загальна методика предметизації документів

«Предмет» з точки зору предметизації документів. Предметна рубрика (ПР), визначення, функції.

Мова предметних рубрик як лексичних одиниць ПМ предметизації.

Прийоми уніфікації мови предметних рубрик. Інверсія та її використання у формуванні ПР. Загальні положення формулювання ПР (вимоги, вживані частини мови, повна та скорочена форма предмета тощо).

Види ПР за структурою. Види підзаголовків ПР, їх застосування. Посилально-довідковий апарат мови ПР. Метод типізації в предметизації.

Основні етапи предметизації документів. Види ПР за обсягом змісту. Адекватна та узагальнююча предметна рубрика. Метод багаторазового відображення документа у процесі предметизації.

Залежність методики предметизації документів від призначення.

Основи реферування документів. (Мікроаналітичне згортання інформації)

Реферування як один із видів аналітико-синтетичного опрацювання документів і інформації. Реферат: сутність, функції, призначення, сфера поширення. Вимоги до складання реферату. Структура, обсяг реферату.

Класифікація рефератів. Специфічні особливості інформативних і індикативних рефератів. Інші види рефератів: монографічні і зведені, універсальні та спеціалізовані тощо.

Укладання оглядово-аналітичних документів.

(Мікроаналітичне згортання інформації)

Оглядово-аналітичний документ як результат аналітико-синтетичного опрацювання групи документів. Види ОАД.

Рекомендовані інформаційні джерела

1. ДСТУ ГОСТ 7.1:2006. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання [Чинний 2006-11-10, в дії з 2007-07-01; Взамін ГОСТ 7.1-84] Київ, 2007. 47 с. (Нац. стандарт України).

2. ДСТУ ГОСТ 7.80:2007.Бібліографічний запис. Заголовок. Загальні вимоги і правила [Чинний від 01.04.2008]. Київ: Держстандарт України, 2008. 16 с.

3. ДСТУ 8302:2015. Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. Київ, 2016. 16 с.

4. Збанацька О.М. Аналітико-синтетична переробка інформації. Макроаналітичне згортання

інформації: бібліографічний опис документів, аnotування документів: навч. посіб. Київ: НАККіМ, 2014. 266 с.

5. Збанацька О.М. Аналітико-синтетична переробка інформації. Мікроаналітичне згортання інформації : індексування, реферування документів : навч. посіб. Київ : НАККіМ, 2016. 254 с.

6. Кобижча Н.І., Штефан І.П. Універсальна десяткова класифікація як міжнародна інформаційно-пошукова мова класифікаційного типу: навчальний посібник для студентів спец. 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа / Київ. нац. ун-т культури і мистецтв. Київ: Вид-во Ліра-К, 2021. 124 с.

7. Кушнаренко Н.М., Удалова В.К. Наукова обробка документів : підручник. 4-е вид., перероб. і доп. Київ: Знання, 2006. 334 с.

8. Міжнародні правила цитування та посилання в наукових роботах : методичні рекомендації / автори-укладачі: О. Боженко, Ю. Корян, М. Федорець ; редакція: В.С. Пашкова, О.В. Воскобойнікова-Гузєва, Я.Є. Сошинська, О.М. Бруй ; Науково-технічна бібліотека ім. Г.І. Денисенка Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»; Українська бібліотечна асоціація. Київ : УБА, 2016. Електрон. вид. 1 електрон. опт. диск (CD-ROM). 117 с. URL: <https://www.kspu.edu> > filedownload.ashx (дата звернення: 18.11.2022).

9. Мина Ж.В. Аналітико-синтетичне опрацювання інформації : навч. посіб / Нац. ун-т «Львівська політехніка». Львів : Вид-во Львів. Політехніки, 2016. 194 с.

10. Сорока М.Б. Національна система реферування української наукової літератури / Нац. б-ка України ім. В.І. Вернадського. Київ: НБУВ, 2002. 209 с.

СТАНДАРТИЗАЦІЯ ТА СЕРТИФІКАЦІЯ ЗА ФАХОВИМ СПРЯМУВАННЯМ

Сутність і зміст стандартизації

Мета, принципи та основні завдання стандартизації. Національна політика у галузі стандартизації. Законодавчі документи зі стандартизації. Об'єкти стандартизації. Види стандартів. Категорії нормативних документів і їх позначення. Державні стандарти України. Основні терміни та визначення у галузі стандартизації. Гармонізація міжнародних і регіональних стандартів. обов'язкові та рекомендовані вимоги Державних стандартів України. Стандарти науково, науково-технічного або інженерного товариства чи спілки. Галузеві стандарти. Основоположні стандарти. Стандарти на продукцію, послуги. Стандарти на процеси. Стандарти на методи контролю. Застосування нормативних документів в Україні. Технічні умови. Міжнародні, міждержавні та регіональні стандарти. Роль та значення стандартизації. Перші стандартні рішення у Давньому Єгипті, Римі, Японії та інших країнах світу. Розвиток стандартизації під час переходу до машинного виробництва у XIX–XX ст. Початок створення національних і міжнародних організацій зі стандартизації. Етапи розвитку світової стандартизації.

Теорія стандартизації. Принципи стандартизації: плановість, перспективність, оптимальність, динамічність, системність, обов'язковість. Методи стандартизації: уніфікація, типізація, взаємозамінність, спеціалізація. Систематизація: класифікація як основа уніфікації. Форми стандартизації: комплексна та випереджуюча стандартизація.

Національна система стандартизації в Україні

Суб'єкти стандартизації. Центральний орган виконавчої влади у галузі стандартизації. Українське агентство зі стандартизації (Український науково-дослідний і навчальний центр стандартизації, сертифікації і якості УкрНДНЦ). Технічні комітети стандартизації. Територіальні органи, галузеві служби й інші суб'єкти, що займаються стандартизацією. Основні категорії та види стандартів. Вимоги державних стандартів, що належать до обов'язкових. Позначення стандартів і нормативних документів. Розроблення, прийняття, перевірка, внесення змін і перегляд стандартів. Порядок застосування стандартів. Застосування стандартів у технічних регламентах і інших нормативно-правових актах. Знак відповідності національним стандартам. Інформаційне забезпечення та право власності на стандарти. Право власності, видання та поширення стандартів. Надання інформаційних послуг. Міжнародна співпраця у галузі стандартизації. Фінансування робіт зі стандартизації. Джерела фінансування. Використання

коштів, отриманих від реалізації стандартів. Служба стандартизації міністерства або відомства. Головні організації зі стандартизації. Служба стандартизації на підприємстві. Еволюція національної системи стандартизації. Організація робіт зі стандартизації. Цілі стандартизації. Вимоги національної системи стандартизації та шляхи її удосконалення. Організаційна структура національної системи стандартизації. Інформаційне забезпечення та право власності на стандарти.

Основні завдання комплексу основоположних стандартів. Комплекс стандартів національної стандартизації. Правила розроблення національних нормативних документів. Правила побудови, викладання, оформлення та вимоги до змісту нормативних документів. Правила реєстрації нормативних документів. Правила та методи прийняття і застосування міжнародних і регіональних стандартів. Правила розроблення, побудови, викладання, оформлення, ведення національних класифікаторів. Правила та загальні положення до проведення експертизи проектів національних нормативних документів. Правила ведення справ нормативних документів. Правила надавання повідомлень торговим партнерам України. Кодекс усталених прав стандартизації.

Міжнародні та регіональні організації зі стандартизації

Роль і значення міжнародної стандартизації. Провідні міжнародні та регіональні організації зі стандартизації, їх структура та функції. Діяльність Міжнародної організації стандартизації (ISO). Діяльність Міжнародної електротехнічної комісії (IEC). Міжнародні організації, що беруть участь у міжнародній стандартизації. Регіональні організації зі стандартизації. Використання в Україні міжнародних, регіональних і міждержавних стандартів. Міждержавна Рада зі стандартизації, метрології та сертифікації країн СНД. Консультативний Комітет зі стандартизації. Участь України в роботі міжнародних і регіональних організацій. Комітет Ради ISO – SERTICO. Комітет Ради ISO з оцінювання відповідності – САСКО. Європейський комітет зі стандартизації – CEN. Європейський комітет зі стандартизації в електротехніці – CENELEC. Напрямки єдиної технічної політики Держстандарту України. Міжнародні стандарти ISO серії 9000, 10000, 14000 і SA 8000. Добір та застосування стандартів ISO.

Національні термінологічні стандарти в сфері інформаційної діяльності

Базові та основоположні терміни. Основні поняття у сфері науково-технічної інформації. Основні поняття щодо бібліотечно-інформаційної діяльності. Основні поняття щодо інформаційних мов (як класифікаційного, так і дескриптивного типу). Основні поняття у сфері захисту інформації. Основні поняття стосовно аудіовізуальних документів.

Документи, носії даних їхні частини. Інформаційні установи та їхні фонди. Документування. Використання інформації та документів. Підтримування документів. Правові аспекти інформації та документування.

Основні види видань. Поліграфічне виконання видання. Технологія поліграфічних процесів. Матеріали й устаткування поліграфічні.

Національні організаційно-методичні стандарти в сфері інформаційної діяльності

Комплекс національних стандартів України з інформації та документації. Організаційно-методичні національні стандарти. Основні комплекси міждержавних стандартів: єдина система конструкторської документації; технологічної документації; система стандартів безпеки праці; система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи тощо. Загальні вимоги до текстової документації. Текстові документи. Правила обліку та зберігання. Правила дублювання. Форма та правила оформлення документів загального призначення. Загальні вимоги до форм і бланків документів. Реферат і анотація. Формат для обміну інформацією. Структура та зміст запису. Опис баз даних і інформаційних масивів. Електронні видання.

Консервація документів. Загальні вимоги до книжкових пам'яток. Методика розроблення багатомовного та одномовного тезауруса. Використання кодованої інформації, її систематизація та класифікація. Розробка комплексу стандартів для системи штрихового кодування. Ідентифікація книг і брошур на основі застосування Міжнародної стандартою нумерації книг (ISBN). Ідентифікування серійних видань на основі застосування Міжнародної стандартою

нумерації серійних видань (ISSN).

Уніфікація бібліографічного запису і бібліографічного опису. Загальні правила та вимоги до скорочення слів і словосполучок у бібліографічному описі. Структура, правила ведення таблиць УДК та індексування. Загальні вимоги до систематизації та предметизації, координатного індексування.

Загальна методика обстеження документа, встановлення його предмета, ідентифікування понять та відбір термінів індексування. Загальні вимоги до реферату й анотації. Каталогізація у виданні.

Документація у галузі зовнішньої торгівлі. Розміщення кодів у торгових документах. Універсальні коди для позначення мов, назив країн світу, подання валют. Державна уніфікована система організаційно-розпорядчої документації.

Діловодство й архівна справа. Загальні поняття. Документування управлінської інформації. Організація роботи зі службовими документами. Складники та формування Національного архівного фонду України. Забезпечування збереженості та облік архівних документів. Науково-інформаційна діяльність архіву.

Загальні вимоги до публікації видань. Поліграфічне відтворення видань. Видавниче оформлення видань. Вимоги до довговічності паперу для документів. Порядок розміщення основних елементів вихідних відомостей у виданні. Порядок розташування випускних даних у виданні. Основні види та вихідні відомості електронних видань.

Поліграфія. Видання для дітей. Загальні технічні вимоги до публікації видань. Видавниче оформлення поліграфічне виконання. Газети, журнали, підручники і навчальні посібники. Технічні вимоги.

Державна програма переходу України на міжнародну систему обліку та статистики. Створення національної нумераційної організації «Асоціації товарної нумерації України – EAN-України». Розроблення комплексу стандартів для системи штрихового кодування. Штрих-кодові позначки EAN. Загальні вимоги до побудови та маркування об'єктів ідентифікації. Види штрихових кодів. Зарубіжний досвід: позначення товарів чисельними кодами. Діяльність Європейської асоціації нумерації – EAN. Коди та кодування інформації. Штрихове кодування. Маркування об'єктів ідентифікації. Формат та розташування штрих-кодових позначок EAN на тарі та пакуванні товарної продукції. Система електронного обліку документів і постачання продукції. Порядок присвоєння, реєстрації, перегляду та скасування кодів EAN на продукцію.

Використання кодованої інформації, її систематизація та класифікація.

Розробка комплексу стандартів для системи штрихового кодування.

Ідентифікація книг і брошур на основі застосування Міжнародної стандартної нумерації книг (ISBN).

Ідентифікування серійних видань на основі застосування Міжнародної стандартної нумерації серійних видань (ISSN).

Міжнародний стандартний код запису (ISRC).

Міжнародний стандартний номер технічного звіту (ISRN).

Коди для подання назив мов.

Коди графічних символів латинської абетки для обміну інформацією.

Набір закодованих математичних знаків для обміну бібліографічною інформацією.

Концепція побудови національної статистики України та Державна програма переходу на міжнародну систему обліку та статистики. Використання кодованої інформації, її систематизація та класифікація. Національна система державних класифікаторів України. Класифікатор професій. Використання в автоматизованих системах управління. Розрахунок кількості працівників, обліку, складу та розподілення кадрів за професійними групами різних рівнів класифікації, планування додаткової потреби в кадрах. Організація структури міжнародних, регіональних і національних стандартів і інших нормативних документів зі стандартизації. Впорядкування систем міжнародних, регіональних, національних стандартів. Зіставлення національної статистичної інформації з міжнародною. Державний класифікатор управлінської документації. Номенклатурний перелік уніфікованих форм документів (УФД) та їх ідентифікація. Назви управлінської документації: організаційно-розпорядча; первинно-облікова; банківська; фінансова; звітно-статистична; планова; ресурсна; торговельна; зовнішньоторговельна; цінова;

документація з праці, соціальних питань і соціального захисту населення; документація з побутового обслуговування населення; бухгалтерсько-облікова; документація з пенсійного фонду; словниково-довідкова.

Сутність і зміст сертифікації

Роль і значення сертифікації. Загальні відомості про розвиток і сучасний стан сертифікації. Основні терміни і визначення в галузі сертифікації. Основні принципи та правила Української національної системи сертифікації процесів і послуг. Види сертифікації та її мета. Обов'язкова і добровільна сертифікація. Національні стандарти України з сертифікації продукції та послуг. Основні положення національної системи сертифікації УкрСЕПРО. Органи з сертифікації продукції. Органи з сертифікації систем якості. Територіальні центри метрології та сертифікації. Порядок проведення робіт з сертифікації продукції. Видача сертифікату відповідності.

Рекомендовані інформаційні джерела

1. Про стандартизацію: Закон України від 5 черв. 2014 р. №1315-ВІ. Відомості Верховної Ради. 2015. № 14.
2. Основи стандартизації та сертифікації: підручник для студентів вищ. навч. закл / уклад. О.М. Величко, В.Ю. Кучерук, Г.Б. Гордієнко, В.М. Севастьянов. Херсон: Олді-плюс, 2013. 364 с.
3. ДСТУ 1.1:2015 Національна стандартизація. Стандартизація та суміжні види діяльності. Словник термінів (ISO/IEC Guide 2:2004, MOD). На заміну ДСТУ 1.1:2001; Чинний від 2015-12-20. Київ: ДП «УкрНДЦ», 2015. 46 с.
4. ДСТУ 1.2:2015 Національна стандартизація. Правила розробки національних нормативних документів. На заміну ДСТУ 1.2-93; Чинний 2003.07.01. Національна стандартизація: збірник. Київ, 2003. С. 62-82.
5. ДСТУ 1.5:2015 Національна стандартизація. Правила побудови, викладання, оформлення та вимоги до змісту нормативних документів (ISO/ EC Directives, part 2, 2001, NEQ). На заміну ДСТУ 1.5-93; Чинний 2003.07.01. Національна стандартизація: збірник. Київ, 2003. С. 83-142.
6. ДСТУ 1.7:2015 (ISO/IEC Guide 21-1:2005, NEQ; ISO/IEC Guide 21-2:2005, NEQ) Національна стандартизація. Правила та методи прийняття міжнародних і регіональних нормативних документів. На заміну ДСТУ 1.7:2001; Чинний від 2015-12-20. Київ: ДП «УкрНДЦ», 2015. 30 с.
7. ДСТУ 2395-2000 Інформація та документація. Обстеження документа, встановлення його предмета та відбір термінів індексування. Загальна методика. На заміну ДСТУ 2395-94; Чинний 2001. 07. 01. Київ: Держстандарт України, 2001. 7 с.
8. ДСТУ 3003:2006 Технологія поліграфічних процесів. Терміни та визначення. На заміну ДСТУ 3003-95; Чинний 2007.07.01. Київ: Держстандарт України, 1995. 43 с.
9. ДСТУ 3008:2015 Інформація та документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура та правила оформлення. На заміну ДСТУ 3008-95; Чинний 2017.07.01. Київ: ДП «УкрНДЦ», 2016. 26 с.
10. ДСТУ 3017:2015 Інформація та документація. Видання. Основні види. Терміни та визначення. На заміну ДСТУ 3008-95; Чинний 2016.07.01. Київ: ДП «УкрНДЦ», 2016.
11. ДСТУ 3144-95 Коди та кодування інформації. Штрихове кодування. Терміни та визначення. Чинний 96.01.01. Київ: Держстандарт України, 1995. 8 с.
12. ДСТУ 3582-97 Інформація та документація. Скорочення слів в українській мові у бібліографічному описі. Загальні вимоги та правила. Чинний 98.01.07. Київ: Держстандарт України, 1998. 26 с.
13. ДСТУ 3772-98 Оригінали для поліграфічного відтворення. Загальні технічні вимоги. На заміну ОСТ 29.106, ОСТ 29.115-88, Чинний 99.01.07. Київ: Держстандарт України, 1999. 21 с.
14. ДСТУ 3814-98 Інформація та документація. Видання. Міжнародна стандартна нумерація книг. Чинний 2000.01.01. Київ: Держстандарт України, 1998. 4 с.
15. ДСТУ 3939-99 Матеріали й устаткування. Терміни та визначення. Чинний 2000.01.01. Київ: Держстандарт України, 2000. 27 с.
16. ДСТУ 4419:2005 Інформація і документація. Документи аудіовізуальні: Терміни та

визначення понять. Чинний 2007.01.01. Київ: Держспоживстандарт України, 2007. 15 с.

17. ДСТУ 4515:2006 Інформація та документація. Видання. Міжнародна стандартна нумерація серіальних видань. Чинний 2007.01.01. Київ: Держспоживстандарт України. 5 с.

18. ДСТУ 4489: 2004 Видання книжкові та журнальні. Вимоги до форматів. Взамін ГОСТ 5773-90; Чинний 2006.10.01. Київ: Держспоживстандарт України, 2006. 4 с.

19. ДСТУ 4826:2007 Інформація та документація. Видання інформаційні. Загальні вимоги. – Чинний 2009.01.01. Київ: Держспоживстандарт України, 2008. 9 с.

20. ДСТУ 4861:2007 Інформація та документація. Видання. Вихідні відомості. Чинний 2009.01.01. Київ: Держспоживстандарт України, 2009. 45 с.

21. ДСТУ 5034:2008 Інформація і документація. Науково-інформаційна діяльність: Терміни та визначення понять. Чинний 2009.04.01. Київ: Держспоживстандарт України, 2007. 38 с.

22. ДСТУ 6095:2009 Система стандартів з інформації, бібліотечної і видавничої справи. Правила скорочення заголовків і слів у заголовках публікацій. Чинний 2009.07.01. Київ: Держспоживстандарт України, 2009. 5 с.

23. ДСТУ 6096:2009 Система стандартів з інформації, бібліотечної і видавничої справи. Універсальна десяткова класифікація. Структура, правила ведення та індексування. Чинний 2009.07.01. Київ: Держспоживстандарт України, 2009. 20 с.

24. ДСТУ 7093:2009 Система стандартів з інформації, бібліотечної і видавничої справи. Бібліографічний запис. Скорочення слів і словосполучень, поданих іноземними європейськими мовами. Чинний 2010.04.01. Київ: Держспоживстандарт України, 2009.

25. ДСТУ 7152:2010 Інформація та документація. Видання. Оформлення публікацій у журналах і збірниках. Чинний 2010.10.01. Київ: Держспоживстандарт України, 2010.

26. ДСТУ 7157:2010 Інформація та документація. Електронні видання. Основні види та вихідні відомості. Чинний 2010.07.01. Київ: Держспоживстандарт України, 2010.

27. ДСТУ 8302:2015 Інформація та документація. Бібліографічне посилання . Загальні положення. Чинний 2016.07.01. Київ: ДП «УкрНДНЦ», 2016. 16 с.

28. ДСТУ 7343:2013 Інформація та документація. Видання. Міжнародна стандартна нумерація нотних видань. Чинний 2016.09.01. Київ: ДП «УкрНДНЦ», 2016.

29. ДСТУ 7348:2013 Інформація та документація. Бібліотечно-інформаційна діяльність. Терміни та визначення понять. Чинний 2014.07.01. Київ: Мінекономрозвитку України, 2014. 35 с.

30. ДСТУ 8302:2015 Інформація та документація. Знак охорони авторського права. Правила подання у виданнях. Чинний 2016.07.01. Київ: ДП «УкрНДНЦ», 2016.

31. ДСТУ 8302:2015 Інформація та документація. Видання. Основні елементи. Чинний 2016.07.01. Київ: ДП «УкрНДНЦ», 2016.

32. ДСТУ 8302:2015 Інформація та документація. Статистичний облік випуску видань. Основні положення. Чинний 2016.07.01. Київ: ДП «УкрНДНЦ», 2016.

33. ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 Система стандартів з інформації, бібліотечної і видавничої справи. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання. Чинний 2004.01.01. Київ: Держспоживстандарт України, 2004. 47 с.

34. ДСТУ ГОСТ 7.9:2009 Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Реферат і анотація. Загальні вимоги. На заміну ГОСТ 7.9-95 (ІСО 214-76); Чинний 2009.12.01. Київ: Держспоживстандарт України, 2009.

35. ДСТУ ГОСТ 7.22:2004 Система стандартів з інформації, бібліотечної і видавничої справи. Промислові каталоги. Загальні вимоги. Чинний 2004.01.01. Київ: Держспоживстандарт України, 2004. 4 с.

36. ДСТУ ГОСТ 7.50:2006 Система стандартів з інформації, бібліотечної і видавничої справи. Консервація документів. Загальні вимоги. Чинний 2007.07.01. Київ: Держспоживстандарт України, 2007. 9 с.

37. ДСТУ ГОСТ 7.51:2003 Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Картки для каталогів і картотек. Каталогізація у виданні. Склад, структура даних та видавниче оформлення. Чинний 2004.07.01. Київ: Держспоживстандарт України, 2004. 9 с.

38. ДСТУ ГОСТ 7.80:2007 Система стандартів з інформації, бібліотечної і видавничої справи. Бібліографічний запис. Заголовок. Загальні вимоги та правила складання. Чинний 2008.04.01. Київ: Держспоживстандарт України, 2007. 8 с.

39. ДСТУ ГОСТ 7.84:2008 Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Видання. Обкладинки та палітурки. Загальні вимоги та правила оформлення. Чинний 2009.01.01. Київ: Держспоживстандарт України, 2008. 5 с.

40. ДСТУ ГОСТ 7.87:2008 Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Книжкові пам'ятки. Загальні вимоги. Чинний 2008.10.01. Київ: Держспоживстандарт України, 2008. 5 с.

41. ДСТУ ГОСТ 25807:2003 Фотокопії газет факсимільні. Технічні вимоги. Взамін ГОСТ 25807-83; Чинний 2004.07.01. Київ: Держспоживстандарт України, 2004. 2 с.

42. ДСТУ ISO 3901:2005 Міжнародний стандартний код запису. Чинний 2005.10.01. Київ: Держспоживстандарт України, 2009.

43. ДСТУ ISO 5127:2007 Інформація та документація. Словник термінів (ISO 5127:2007, ІДТ). Чинний 2009. 10. 01. Київ: Держспоживстандарт України, 2010. 236 с.

44. ДСТУ ISO 7220:2005 Оформлення каталогів стандартів. Київ: Держспоживстандарт України, 2007. 15 с.

45. ДСТУ ISO 7220:2005 Інформація та документація. Показники функціонування бібліотек. Чинний 2016.09.01. Київ: ДП «УкрНДНЦ», 2016.

46. ДСТУ ISO 7220:2005 Інформація та документація. Чинний 2016.09.01. Київ: ДП «УкрНДНЦ», 2016.

47. ДСТУ ISO 7220:2005 Інформація та документація. Чинний 2016.09.01. Київ: ДП «УкрНДНЦ», 2016.

48. Кириченко Л.С., Мережко Н.В. Основи стандартизації, метрології та управління якістю: навч. посібник. Київ. нац. торг.-екон. ун-т. Київ, 2001. 445 с.

49. Кириченко Л.С., Самійленко А.А. Стандартизація і сертифікація товарів і послуг: підручник. Харків: Ранок, 2008. 240 с.

50. Палеха Ю.І. Стандартизація в документально-інформаційній, бібліотечній, архівній та видавничій справі: навч. посіб. Київ: Ліра-К, 2018. 220 с.

51. Хойнацький М. Основи стандартизації . Вісн. Кн. палати. 2001. № 11. С. 21–24; № 12. С. 23–26; 2002. № 1. С. 27–30; № 2. С. 22–25; № 3. –С. 16–19; № 4. С. 13–16; № 5. С. 28–33; № 6. С. 24–26; № 7. С. 26–29.

52. Біла книга. Про політику адаптації вітчизняного законодавства в галузі норм і стандартів до європейських вимог. Київ, 2006. 64 с.

53. Величко О. Гармонізація національних стандартів: основні завдання та проблеми діяльності ТК. Стандартизація, сертифікація, якість. 2006. № 6. С. 43–52.

54. Віткін Л., Євдокимова С., Полякова І. Міжнародне співробітництво в галузі технічного регулювання. Стандартизація, сертифікація, якість. 2006. № 2. С. 6–14.

55. Гінзбург М.Д., Коваленко С.Є., Клюнь А.М. Заходи щодо реформування системи технічного регулювання в Україні. Стандартизація, сертифікація, якість. 2016. № 1. С. 3–6.

56. Гінзбург М.Д., Коваленко С.Є., Клюнь А.М. Щодо концептуальних зasad приймання іноземних документів зі стандартизації як національних нормативних документі. Стандартизація, сертифікація, якість. 2015. № 3. С. 3–11.

57. Голінка І. Розвиток стандартизації на міжнародному, регіональному та національному рівнях. Стандартизація, сертифікація, якість. 2009. № 1. С. 11–17.

58. До сторіччя IEC . Стандартизація, сертифікація, якість. 2006. № 4. С. 47–48.

59. Зелена книга. Про політику адаптації національного законодавства у сфері технічного регулювання та споживчої політики до європейських вимог. Київ, 2006. 64 с.

60. Кириленко В. Особливості впроваджування за стандартизованої термінології в національній стандартизації. Вісн. Кн. палати. 2012. № 1. С. 25–27.

61. Королько С., Шаповал В., Юзьків Я. Планування робіт з національної стандартизації. Стандартизація, сертифікація, якість. 2009. № 4. С. 10–17.

62. Мюрбі Х. Міжнародні стандарти ISO на підтримку процесів сталого розвитку. Стандартизація, сертифікація, якість. 2009. № 3. С. 4–5.

63. Нечипоренко М. Діяльність CENELEC. Стандартизація, сертифікація, якість. 2007. № 4. С. 17–23.

64. Пасічник Л. Облік стандартів: пошукові можливості друкованих та електронних

джерел. Вісн. Кн. палати. 2012. № 7. С. 22–25.

65. Поліграфія та видавнича справа: рос.-укр. тлумачний сл. / уклад.: Б.В. Дурняк, О.В. Мельников, О.М. Василишин, О.Г. Дячок. Львів: Афіша, 2002. 450 с.

66. Полякова І., Бояркін В. СЕН: оновлена стратегія Стандартизація, сертифікація, якість. 2009. № 1. С. 14–20.

67. Режі Ж., Моррісон А., Туре Х. Стандарти роблять світ доступним для всіх. Стандартизація, сертифікація, якість. 2010. № 5. С. 5.

68. Салухіна Н. Г., Язвінська О. М. Стандартизація та сертифікація товарів і послуг: підручник. Київ: Центр учебової літ., 2019. 426 с.

69. Стрішень Н. Міжнародний стандарт «Опис та доступ до ресурсу» (Resource Description and Access): особливості впроваджування. Бібл. Вісник. 2016. № 1. С. 41–45.

70. Сучасний стан системи стандартизації США. Стандартизація, сертифікація, якість. 2010. № 4. С. 24–26.

71. Тані Р., Мюрбі Х., Туре А. Стандарти та громадяни: внесок у суспільство Стандартизація, сертифікація, якість. 2007. № 4. С.10.

72. Тетера В., Нелепов А., Цициліано О. Гармонізація нормативної бази на основі сучасних міжнародних та європейських стандартів. Стандартизація, сертифікація, якість. 2008. № 3. С. 40–46.

73. Типове положення про технічний комітет стандартизації. Стандарти: інформ. покажчик. 2002. № 8. С. 4–9.

74. Чернега І.М. Нові редакції основоположних стандартів. Стандартизація, сертифікація, якість. 2016. № 1. С. 19–21.

75. Шаповал М.І. Основи стандартизації, управління якістю і сертифікації: підручник. 3-те вид., перероб. і доп. Київ: вид-во Європ. ун-ту, 2002. 174 с.

76. Ширко Ю. Досвід Франції в галузі технічного регулювання. Стандартизація, сертифікація, якість. 2009. № 4. С. 10–13.

77. Юзьків Я., Цициліано О. Узагальнена оцінка ситуації у сфері стандартизації та суміжних видів діяльності. Стандартизація, сертифікація, якість. 2009. № 3. С. 25–39.

ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ

Вступ. Інформаційно-аналітична діяльність як специфічний різновид людської діяльності

Мета, завдання, предмет навчальної дисципліни «Інформаційно-аналітична діяльність» та її специфіка. Структура курсу, поняттєвий апарат, місце навчальної дисципліни. Інформаційно-аналітична діяльність як специфічний різновид людської діяльності. Короткий історичний огляд розвитку інформаційно-аналітичної діяльності. Найважливіші етапи. Джерела інформації в системі суб'єктно-об'єктних відносин інформаційної діяльності. Типологія та класифікація інформації.

Теоретичні основи інформаційно-аналітичної діяльності

Актуальність, суть, основні принципи інформаційно-аналітичної діяльності (ІАД). Поняття інформаційно-аналітичного процесу. Головне правило інформаційно-аналітичного процесу. Основні принципи організації інформаційно-аналітичного процесу. Цілі, об'єкт, предмет, суб'єкти інформаційно-аналітичної діяльності. Категоріально-поняттєва система дисципліни «Інформаційно-аналітична діяльність». Загальні професійні вимоги до рівня фахової підготовки аналітика.

Загальнонаукові методи в аналітиці, їх універсальність в процесі пізнання

Основні методи аналітики: історичний метод, метод аналогії, аналіз/синтез, порівняння, узагальнення, спостереження, метод моделювання, системний аналіз, метод емпатії, тощо. Характеристика основних різновидів ІАД. Реферати та анотації. Аналітичний огляд та огляд стану питання. Аналітичний прогноз. Аналітичний звіт. Тематичні добірки, дайджести, досьє. Параметри інформації. Базові моделі, що застосовуються під час аналізу інформаційних явищ.

Методи організації інформаційно-аналітичної діяльності

Методи організації інформаційно-аналітичної діяльності. Метод експертних оцінок. Метод мозкового штурму (атаки). Метод колективної генерації ідей. Метод дискусії. Метод Дельфі. Загальноприйнятий алгоритм діагностики інформаційних подій і процесів. Методи збору аналітичної інформації. Проблема інтерпретації фактів та типові помилки в аналітичних висновках. Закон тотожності. Закон протиріччя. Закон виключення третього. Закон достатньої підстави. Логічні помилки. Софізми. Типові помилки при написанні аналітичної роботи.

Прогнозування інформаційних процесів і явищ

Поняття та методи аналітичних прогнозів. Принципи прогнозування. Загальне правило прогнозу. Аналітичний прогноз. Конкретні методики аналітичного прогнозування. Метод сценаріїв. Метод зворотного прогнозування. Прогноз за аналогією. Прогноз за теорією ймовірності. Прогноз на основі причинових зв'язків. Прогноз на основі циклічного розвитку подій. Етапи прогнозування. Виявлення ключових моментів і тенденцій. Побудова гіпотез. Помилкова інтерпретація фактів. Оформлення висновків. Короткострокові, середньострокові та довгострокові прогнози. Моделі та типи прогнозів.

Правове регулювання інформаційної сфери в Україні

Система законодавчого забезпечення інформаційно-аналітичної діяльності в Україні. Джерела права. Звичаєве право. Закон України «Про інформацію» – базовий акт у системі регулювання інформаційних відносин. Поняття «інформація» та «інформаційна діяльність» в Законі. Закон України «Про доступ до публічної інформації». Поняття публічної інформації. Службова інформація. Інші нормативні акти стосовно інформаційно-аналітичної діяльності. Закон «Про авторське право і суміжні права».

Інформаційний процес: суть і значення

Поняття та сутність інформаційного процесу. Складники (етапи) інформаційно-аналітичного процесу. Пошук інформації. Накопичення інформації. Зберігання інформації. Опрацювання (аналіз) інформації. Передавання інформації. Захист інформації. Причини викривлення інформації. Інформаційні шуми, бар'єри та їх вплив на якісні та кількісні показники інформації.

Інформаційні посередники як функціональні складники системи інформаційно-аналітичної діяльності

Загальна характеристика поняття «інформаційні посередники». Бібліотеки як універсальна форма інформаційного посередництва. Формування електронних бібліотек. Віртуальні бібліотеки. Засоби масової інформації як потужний ресурс інформаційного посередництва. Найважливіші функції ЗМІ. Маніпулювання громадською думкою. Способи маніпулювання. Суспільно-інформаційна роль реклами. Зв'язки з громадськістю (PR).

Комунікаційний процес як суспільна функція інформаційно-аналітичної діяльності

Загальна характеристика поняття «комунікації» та «комунікативного процесу». Умови здійснення комунікації. Основна мета комунікаційного процесу. Ефективність комунікацій. Соціальні функції комунікації. Типологія комунікацій. Усні та письмові комунікації. Вертикальні та горизонтальні комунікації. Неформальні комунікації. Електронні комунікації. Перешкоди та комунікативні бар'єри на шляху комунікативного процесу.

Види комунікацій, їх взаємодія у сфері комунікативного простору

Види і форми комунікацій. Усна, документа та електронна комунікації. Поняття масової комунікації. Радіо, телебачення, інтернет. Комунікаційні канали. Невербалльні і вербалльні канали. Управління комунікаційними процесами. Фільтрація інформації. Вибіркове сприйняття. Семантичні бар'єри. Поганий зворотній зв'язок. Культурні відмінності. Інформаційні перевантаження. Удосконалення комунікацій. Регулювання інформаційних потоків. Удосконалення управлінських дій. Удосконалення системи зворотного зв'язку.

Розвиток засобів інтелектуалізації інформаційної діяльності

Поняття штучного інтелекту. Нейронні мережі. Дерево рішень. П'ять рівнів дерева рішень. Основне правило побудови дерева рішень. Повнота редукції. Виведення за аналогією. Умови правомірності міркування за аналогією. Основні правила. Інформаційно-аналітичні системи. Типові завдання ІАС. Експертні системи. Системи підтримки прийняття рішень (СППР).

Організаційні аспекти управління інформаційними ресурсами

Системи кодування інформації. Поняття «кодування інформації». Види кодів. Наука семіотика. Класифікація знаків. Штрихові коди. Історія виникнення. Штрих-коди деяких країн. Інформатизація економіки. Поняття інформатизації. Інформатизація економіки в Україні. Основні причини, що стимулюють процес інформатизації в Україні. Економічна інформація, її класифікація. Первинна і похідна інформація. Внутрішня і зовнішня інформація. Вхідна й вихідна інформація. Проміжна інформація.

Інформаційна революція, її сутність

Поняття інформаційної революції. Інформаційне суспільство. Нова інформаційна революція. Чотири інформаційних революції. Основні ознаки інформаційної революції. Три хвилі. Основні ознаки інформаційного суспільства в майбутньому. Нові інформаційні технології. Інформаційна технологія опрацювання даних. Інформаційна технологія керування. Інформаційна технологія підтримки прийняття рішень. Інформаційна технологія експертних систем. Ринкова інфраструктура інформаційного середовища.

Побудова інформаційного суспільства в Україні: проблеми та перспективи

Інформатизація суспільства. Концепція Національної програми інформатизації. Основні завдання Національної програми інформатизації. Досвід країн Європейського Союзу та США. Програма «Електронна Європа – інформаційне суспільство для всіх» Три головні цільові напрямки дій. Рамкові програми. Інформаційне суспільство в США. Модель розвитку інформаційного суспільства США – «інформаційна парасолька». Національна інформаційна інфраструктура в США. Інформаційна супермагістраль. Побудова електронного уряду. Створення сучасної інфраструктури інформатизації в Україні. Основні напрямки. Розвиток та впровадження нових інформаційних технологій.

Сучасні концепції розвитку цивілізацій

Сучасні концепції розвитку цивілізацій. Цивілізаційні теорії. Теорія світових цивілізацій. Теорія інформаційного суспільства Елвіна Тофлера. Хвильова концепція розвитку суспільства. Теорія індустріально-технократичного суспільства Деніела Белла. Риси постіндустріального суспільства. Інформаційно-комунікаційні технології як чинник розвитку інформаційного суспільства. Постіндустріальна економіка. Мережеве суспільство. Інформаційна технологізація суспільного життя. Загрози в інформаційній сфері. Маніпулятивні технології в інформаційній сфері. Неконтрольоване розповсюдження інформаційної зброї.

Україна в світовому інформаційному просторі

Інформаційні позиції та імідж України. Геополітичні центри.

«Багатовекторність» України. «Велика шахівниця» З. Бжезінського. Міжнародний імідж України. Можливий імідж. Інформаційна політика зарубіжних країн. П'ять фундаментальних принципів. Окінавська хартія. Американський досвід розвитку національної інформаційної інфраструктури. Напрямки державної політики Європейського Союзу. Зовнішні чинники впливу на Україну. Інформаційна політика Росії. Гібридна війна. Інформаційна політика України щодо поліпшення її міжнародного іміджу. Головні напрями.

Глобальні інформаційні процеси

Процес глобалізації, його позитивні і негативні наслідки. Фактори глобалізації. Наслідки глобалізації. Глобальні проблеми. Причини формування глобалізації та процесів. Негативні наслідки глобалізації та процесів. Головне протиріччя глобальної економічної системи.

Специфіка організації світових інформаційних потоків. Сучасні тенденції міжнародних інформаційних потоків. Міжнародна правова база в інформаційній сфері. Міжнародні правові документи. Концепція Нового міжнародного інформаційного і комунікаційного порядку. Одинадцять принципів в НМІКП. Основні положення концепції інформаційного суспільства.

Інформаційно-аналітичний процес: суть, принципи, інструментарій

Інформаційно-аналітичний процес: суть та принципи. Принципи інформаційно-аналітичної діяльності. Головні фактори результативності роботи аналітика. Інформаційний пошук. Спостереження. Вивчення документів і джерел. Інтерв'ю. Накопичення інформації про проблему. Опрацювання інформації (аналіз). Етапи і порядок підготовки інформаційно-аналітичних документів. Проблема «пастки часу» і засоби її подолання. Чотири групи справ. Виконання рутинної і складної роботи.

Інформаційно-аналітична робота як процес творчого мислення

Інформаційна робота як процес творчого мислення. Інтелектуальний процес. Послідовність стадій. Накопичення і добір фактів. Осмислювання інформації. Робочі гіпотези. Спростування. Висновки. Перевірка висновків. Оціночна діяльність і прогнозування в інформаційно-аналітичному процесі. Оперативний, середньостроковий та довгостроковий прогнози. Інтуїтивне прогнозування. Інформаційне забезпечення управління. Управлінське рішення. Класифікація аналітичних завдань за ступенем складності.

Інформаційно-психологічні операції та війни

Поняття і сутність інформаційних війн. Інформаційно-психологічна війна. Особливості інформаційно-психологічної війни. Ознаки інформаційно-психологічної війни. Інформаційні війни минулого та їх причини в майбутньому. Технології ведення інформаційних війн. Засоби радіоелектронної боротьби. Програмно-комп'ютерні технології. Психотропні засоби. Навіювання і гіпноз. Лінгвістичні методи і засоби. Симвально-семантичний апарат впливу. Чутки і плітки. Анекdoti, приказки, прислів'я. Моделі інформаційних війн. Схематична модель Г. Почепцова. Модель інформаційно-самоосвітньої системи С. Растворгусева. Інформаційні операції в структурі соціально-політичних комунікацій.

Інформаційна складова національної безпеки України

Поняття та сутність інформаційної безпеки України. Спеціальні інформаційні операції. Акти зовнішньої інформаційної агресії. Інформаційний тероризм. Комп'ютерні злочини. Діяльність спецслужб. Служба безпеки України. Центральне розвідувальне управління США. Федеральна служба безпеки Російської Федерації. Проблеми захисту та збереження інформації. Безпека підприємницької діяльності. Загрози економічній безпеці підприємницької діяльності. Шляхи вдосконалення інформаційної безпеки України.

Практика організації інформаційно-аналітичної діяльності

Ієрархічні рівні організації інформаційно-аналітичної діяльності. Групи поділу працівників у сфері інформаційно-аналітичної діяльності. Специфіка організації інформаційних послуг в сфері управління. Три категорії управлінської інформації. Інформаційне забезпечення управління та бізнесу. Стійке положення на ринку. Вимоги до професії аналітика/експерта. Організація діяльності інформаційно-аналітичних служб. Функціональні підрозділи аналітичних служб. Менеджмент кадрових ресурсів, фінансування та матеріально-технічна база IAC.

Рекомендовані інформаційні джерела

1. Варенко В.М. Інформаційно-аналітична діяльність : навч. посіб. Київ : Університет «Україна», 2014. 417 с.
2. Демешко І.М. Інформаційно-аналітична діяльність: навч. посіб. Кіровоград : Александрова М.В., 2016. 299с.
3. Захарова І.В. Основи інформаційно-аналітичної діяльності: навч. посіб. Київ : Центр учебової літератури, 2013. 336с.

4. Матвієнко О.В. Інформаційне забезпечення державного управління : навч. посіб. Київ : Центр учебової літератури, 2010. 152с.
5. Муковський І.Т. Інформаційно-аналітична діяльність у міжнародних відносинах: навч. посіб. Київ : Кондор, 2012. 224с.
6. Павлов О.І. Основи інформаційно-аналітичної діяльності: навч. посіб. Одеса : Астропрінт, 2011. 238с.
7. Телешун С.О. Практичні аспекти інформаційно-аналітичної роботи: навч. посіб. Київ : Видавництво НАДУ, 2007. 43 с.
8. Телешун С.О. Основи інформаційно-аналітичної діяльності в публічному управлінні : навч. посіб. Київ : НАДУ, 2009. 168 с.
9. Інформаційно-аналітичне забезпечення органів місцевої влади : навч. посіб. Донецьк: ДРІДУ НАДУ, 2007. 160с.
10. Уманський Ю.В. Інформація як основа інформаційного-аналітичного забезпечення державного управління. Економіка та держава. 2007. №11. С.87-88.
11. Філіпова Л.Я. Професійні компетенції фахівців з документальних комунікацій: освітній аспект. Вісник Кн. Палати. 2009. С.25-28.

БЕЗПЕКА ДОКУМЕНТНО-ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ

Загальні положення безпеки інформаційної діяльності

Особливості захисту інформації. Об'єкти захисту. «Безпечна діяльність» підприємства. Цінність інформації. Класифікація видів інформації. Класифікація інформації за рівнем важливості. Основні групи осіб, пов'язаних з опрацюванням інформації. Рівні (грифи) таємності інформації. Поняття безпеки інформації. Таємність інформації. Інформація як об'єкт власності. Особливості інформації як об'єкта власності. Правомочності власника інформації. Проблеми захисту інформації. Безперервний захист інформації у часі та просторі. Законодавчі акти та нормативні документи щодо захисту інформації. Основні заходи та засоби захисту комп'ютерної інформації. Напрями попередження комп'ютерних злочинів. Базові вимоги безпеки, які висувають до комп'ютерних мереж. Критерії технічного контролю захисту інформації. Основні положення захисту інформації.

Інформаційні війни і проблема захисту інформації

Загрози інформаційним ресурсам. Кібертероризм. Несанкціонований доступ до інформації. Організаційні та технічні канали витоку інформації. Комп'ютерні злочини. Комп'ютерні шахрайства. Комп'ютерний саботаж. Комп'ютерний шпіонаж. Комп'ютерні віруси. Комп'ютерні програмні закладки. Електронний тероризм. Засоби інформаційного протиборства. Загрози безпеці інформації в Україні. Несанкціоновані проникнення у комп'ютерні мережі. Види порушень комп'ютерної безпеки в мережі. Віддалене адміністрування. Програми-брандмауери. Електронні цифрові підписи. Електрона печатка. Характеристика комп'ютерних злочинів. Пошкодження комп'ютерної інформації. «Комп'ютерні пірати». Комп'ютерне шпигунство. Міжнародна комп'ютерна злочинність. Інформаційна боротьба. Проблеми безпеки використання інформації. Проблеми інформаційно-аналітичного забезпечення органів державного управління. Комплексна система захисту інформації. Головні етапи побудови комплексної системи захисту. Аналіз внутрішніх та зовнішніх загроз. Розробка політики захисту. Реалізація елементів системи захисту. Супровождження системи захисту інформації.

Стандарти захисту інформації

Огляд стандартів з захисту інформації. Вимоги спрямовані на забезпечення безпеки інформації. Групи критеріїв рівня захищеності. Основні завдання інформаційної безпеки. Специфікація функцій захисту даних. Класи захищеності засобів комп'ютерної техніки. Розроблення стандарту з інформаційної безпеки. Нормативне закріплення основних принципів інформаційної безпеки. Канадські критерії безпеки комп'ютерних систем. Групи функціональних критеріїв. Єдині критерії безпеки інформаційних технологій. Відмінні риси

единих критеріїв. Аспекти безпеки ІТ-продукту. Державний стандарт (Критерії) України з захисту інформації. Комплексна система захисту інформації. Принципи забезпечення захисту інформації. Принципи реалізації програмно-технічних засобів. Характеристика інформації з точки зору безпеки. Функціональні критерії безпеки інформації. Цілісність комплексу засобів захисту. Зарубіжні стандарти в галузі інформаційної безпеки. Оцінні стандарти та технічні специфікації. «Критерії оцінки довірених комп’ютерних систем». Засоби захисту інформації у системах комп’ютерного діловодства. Головні завдання інформаційної безпеки. Захист електронної інформації.

Захист інформації у мережі «Інтернет»

Особливості безпеки комп’ютерних мереж. Мережна інформаційна безпека. Віддалена атака. Firewall як універсальний засіб від інформаційних загроз. Проблеми захисту інформації у мережі «Інтернет». Програми-брандмауери. Проблема міжмережевого екранування. Політика безпеки у мережі «Інтернет». Принципи інформаційної безпеки у мережі «Інтернет». Контроль доступу до мережі «Інтернет». Порушення безпеки мережі. Основні причини вразливості хостів мережі. Програмні методи захисту, застосовані у мережі Інтернет. SKIP-технологія. Протокол S-HTTP.

Нормативно-правові методи захисту інформації

Нормативно-правова база у галузі захисту інформації. Закони України про захист інформації та інформаційну безпеку. Постанови Кабінету Міністрів України. Нормативні документи в галузі технічного захисту інформації. Державні стандарти України (ДСТУ) стосовно створення і функціонування систем захисту інформації. Галузеві стандарти. Нормативно-правове регулювання захисту інформації та ISO 27 серії. Правові основи безпеки інформаційної інфраструктури. Головні об’єкти загрози для інформаційної інфраструктури. Контроль за інформаційною інфраструктурою. Проблеми правового регулювання мережі Інтернет. Правове регулювання змістового (інформаційного) наповнення. Матеріали протиправного та шкідливого змісту. «Декларація про свободу спілкування в Інтернет». Закон України «Про основні засади забезпечення кібербезпеки України», Указ Президента «Про заходи щодо розвитку національної складової глобальної інформаційної мережі Інтернет та забезпечення широкого доступу до цієї мережі в Україні». Пріоритетні напрями державної політики у галузі інформатизації. Основні положення Закону України «Про інформацію» щодо питань захисту інформації. Деякі положення Законів України «Про електронні документи та електронний документообіг» і «Про електронні довірчі послуги». Інформаційна безпека у Законі України «Про телекомунікації». Закон України «Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах».

Організаційно-адміністративні заходи захисту інформації

Організаційні заходи захисту засобів комп’ютерної техніки. Причини й умови здійснення комп’ютерних злочинів. Умови ефективності безпеки від комп’ютерних злочинів. Адміністративні заходи. Система електронних перепусток. Відеоспостереження і відеoreєстрація. Розподілення доступу до інформації. Аналіз мережного протоколу. Ретельний добір співробітників. Стратегія резервування інформації.

Інженерно-технічне й апаратно-програмне забезпечення безпеки інформації

Технічні канали витоку інформації. Стетоскопи. «Жучки». Речові закладки. Способи маскування закладок. Технічні засоби захисту. Функції технічних засобів захисту. Комплексний захист території. Механічні системи захисту. Програмно-технічні заходи захисту інформації. Принципи архітектурної безпеки. Сервіс безпеки. Сучасні засоби ідентифікації та аутентифікації. Екранування. Аналіз захищеності. Забезпечення відмовостійкості і безпечного відновлення інформації. Тунелювання. Використання джерел безперебійного живлення. Резервування і архівування даних. Основні способи резервування інформації. Міжмережеві екрани. Антивірусні засоби захисту інформації. Програмні методи захисту від комп’ютерних вірусів і їх особливості. Класифікація систем захисту програмного забезпечення. Системи

захисту від несанкціонованого копіювання. Програмно-апаратні засоби захисту програмного забезпечення з електронними ключами. Криптографічні плати. Smart Card. Пристрої Activ Card.

Криптографічні та біометричні засоби захисту інформації

Поняття криптології. Криптографія. Криптографічні методи захисту інформації. Шифрування і дешифрування. Симетричні системи шифрування. Системи з відкритим ключем. Електронний (цифровий) підпис. Криптостійкість. Основні вимоги до крипtosистем. Перестановки. Системи підстановок. Гамування. Аутентифікації даних. Активне перехоплення інформації. Кодування інформації. Вимоги до крипtosистем. Стеганографія. Етапи розвитку криптології. Криptoаналіз. Методи криптографічного перетворення даних. Схема шифрування Віжнера. Комбіновані методи шифрування. Принципи роботи крипtosистем. Розкриття (зламування) шифру. Керування криптографічними ключами. Ідентифікація і аутентифікація. Парольна аутентифікація. Одноразові паролі. Сервер аутентифікації Kerberos.

Біометричні характеристики для забезпечення безпеки та контролю. Функції систем біометричної ідентифікації. Класифікація біометричних систем. Біометричні засоби розпізнавання. Основні характеристики ефективності біометричних систем. Класифікація і основні характеристики біометричних засобів ідентифікації особистості. Порівняння методів біометричної ідентифікації. Особливості реалізації статичних методів біометричного контролю. Основні сучасні біознаки персональної ідентифікації. Узагальнений алгоритм біометричної ідентифікації. Блок-схема типової системи біометричного захисту інформації. Біометричні документи, як засіб захисту суспільства. Ідентифікація за малюнком капілярних ліній. Ідентифікація за райдужною оболонкою очей. Ідентифікація за капілярами сітківки очей. Ідентифікація за геометрією і тепловим зображенням особи. Ідентифікація за геометрією кисті руки. Особливості реалізації динамічних методів біометричного контролю. Ідентифікація за почерком і динамікою підпису. Ідентифікація за голосом і особливостями мовлення. Ідентифікація за ритмом роботи на клавіатурі. Реальні біометричні системи – досвід США. Аналіз ефективності та надійності методів біометричної аутентифікації. Стан і перспективи розвитку світового ринку біометричних засобів захисту. Біометричні технології майбутнього.

Рекомендовані інформаційні джерела

1. Борисова Л.В. Правові засади захисту інформації : навч. посіб. Харків : ХНУВС, 2013. 211 с.
2. Гуцалюк М.В. Організація захисту інформації: навч. посіб. Київ : Альтерпрес, 2005. 253с.
3. ДСТУ 4145-2002. Інформаційні технології; Криптографічний захист інформації. Цифровий підпис, що ґрунтуються на еліптичних кривих. Формування та перевіряння [Чинний від 2003-07-01]. Київ : Державний комітет України з питань технічного регулювання та споживчої політики, 2003. V, 31 с.
4. ДСТУ ISO/IEC 15816:2008. Інформаційні технології. Методи захисту, об'єкти захисту інформації для керування доступом (ISO/IEC 15816:2002, IDT). [Чинний від 2010-01-01]. Київ : Держспоживстандарт України, 2010. IV, 20 с.
5. Дуравкін Є.В. Захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах : лаб. практикум. Київ : Ін-т обдаров. дитини НАПН України, 2015. 73 с.
6. Кузьменко Б.В. Захист інформації. Ч. 1 : Конспект лекцій : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Київ : КНУКіМ, 2012. 173 с.
7. Логінова Н.І. Правовий захист інформації : навч. посіб. Одеса : Фенікс, 2015.
8. Манжай О.В. Правові засади захисту інформації : навч. посіб. Харків : Ніка Нова, 2014. 103 с.
9. Остапов С.Е., Євсеєв С.П., Король О.Г. Технології захисту інформації : навч. посіб. Харків: Вид. ХНЕУ, 2013. 475 с.
10. Цілина М.М. Захист інформації. Навчальний посібник. Київ : Printto, 2022. 250 с.
11. Браїловський М.М., Головань С.М., Домарев В.В., Коженевський Р., Хорошко В.О. Технічний захист інформації на об'єктах інформаційної діяльності : підруч. для студ. вищ. навч. закл. Київ : ДУКП, 2007. 178 с.
12. Главчев М.І., Бреславець В.С., Гавриленко С.Ю. Захист інформації : навч. посіб.

- Харків : НТУ «ХПІ», 2007. 160 с.
13. Горбулін В.П., Биченок М.М. Проблеми захисту інформаційного простору України: монографія. Київ : Інтертехнолодія, 2009. 136 с.
 14. Домарев В. Безпека інформаційних технологій: Методологія створення систем захисту. Київ : ТОВ ТИД «ДС», 2001. 688 с.
 15. Дурняк Б.В., Сабат В.І. Семантичний захист інформації в системах документообігу. Інформаційні технології: монографія. Львів : вид-во «Укр. акад. друкарства», 2010. 160 с.
 16. Замула О.А., Горбенко Ю.І., Шумов О.І. Нормативно-правове забезпечення інформаційної безпеки. Комплексні системи захисту інформації : навч. посіб. Харків : ХНУРЕ, 2010. 248 с.
 17. Інформаційна безпека. Захист інформації у комп'ютерах та комп'ютерних мережах: навч. посіб. для студ. вищ. закл. / за ред. М.В. Захарченка; Держ. служба зв'язку, Каф. інформ. безпеки та передачі даних. Одеса : ОНАЗ, 2011. 166 с.
 18. Климнюк В.Є. Комп'ютерні мережі та захист інформації : конспект лекцій. Харків : Вид. ХНЕУ, 2011. 127 с.
 19. Кузнецов О.О., Євсеєв С.П., Король О.Г. Захист інформації в інформаційних системах : навч. посіб. Харків : ХНЕУ, 2011. 511 с.
 20. Литвиненко О.В. Інформаційні впливи і операції: теоретико-аналітичні нариси. Київ : НІСД, 2003. 240 с.
 21. Цілина М.М. Зарубіжний досвід забезпечення захисту конфіденційної інформації. Український журнал з бібліотекознавства та інформаційних наук. 2022. Вип. 9. С. 22 – 32.
 22. Цілина М.М. Захист інформації в державних інформаційних системах. Зб. матеріалів IV Міжнародної науково-практичної конференції «Інформація, комунікація та управління знаннями в глобалізованому світі», м. Київ, 20-22 травня 2021 р. Київ: вид-во КНУКіМ, 2021. С. 154–157.
 23. Цілина М.М. Захист конфіденційної документної інформації. Зб. матеріалів V Міжнародної науково-практичної конференції «Інформація, комунікація та управління знаннями в глобалізованому світі», м. Київ, 23– 24 червня 2022 р. Київ: вид-во КНУКіМ, 2022. С. 145–148.
 24. Шорошев В.В. Основи формування політики безпеки комп'ютерних систем : монографія. Київ : ДУЛКТ, 2011. 256 с.

СОЦІАЛЬНІ КОМУНІКАЦІЇ

Соціальні комунікації: сутність і типологія

Сутність і поняття комунікації. Зміст комунікацій і теорія тунелів реальності Р. Вілсона. Сутність і особливості соціальних комунікацій. Когнітивна революція в процесі формування соціальних комунікацій. Комунікаційні революції. Типологія соціальних комунікацій. Стилі соціальних комунікацій. Методи переконливих соціальних комунікацій.

Міжособистісні соціальні комунікації

Сутність і поняття міжособистісних комунікацій. Ознаки міжособистісної комунікації. Основні фактори міжособистісних комунікацій. Типологія міжособистісних комунікацій. Види комунікативної дистанції. Активне слухання і його роль в міжособистісних комунікаціях. Відмова як спосіб протистояння тиску (за Е. Хендріксен). Стратегії поведінки в конфліктних ситуаціях К. Томаса та Р. Кілмана. Пасивно-агресивні аспекти міжособистісних комунікацій. Типи брехні в процесі міжособистісних комунікацій.

Психологічні аспекти міжособистісних комунікацій

Базові емоції та реакції в комунікації. Позиції у спілкуванні (за Е. Берном). Психологічні типи співрозмовників/партнерів (за Дж. Ягер). Інтроверт та екстраверт: особливості комунікації. Емоційний інтелект. Акцентуації характеру та їх типологія. Особливості комунікації з людьми, які мають акцентуації.

Гендерні аспекти міжсексистичних комунікацій

Поняття «гендер». Культурні та біологічні особливості гендерної комунікації. Гендерні стереотипи. Набуті ознаки гендерної комунікації. Психологічний аб'юз. Ознаки та підвиди аб'юзових стосунків. Теорія повзучої нормальності. Теорія вивченого безпорадності. Ознаки флірту. Відмінності флірту від харасменту. Психологічні кордони.

Вікові аспекти міжсексистичних комунікацій

Особливості комунікації між поколіннями. Типи моделей міжпоколінні комунікації. Взаємодія «старший-менший»: моделі «Взаємозбагачення» та «Протистояння і комунікативного розриву». Конфлікти поколінь та їх розв'язання. Синдром каченя. Дилема дикобразів. Теорія поколінь. Ейджизм. Ненасильницьке спілкування у комунікації з представниками різних поколінь. Контейнерування емоцій в міжпоколінні комунікації.

Соціальні комунікації в малих групах

Сутність та особливості комунікацій в малих групах. Групи впливу на людину. Нижня межа групи: діада і тріада. Верхня межа групи. Особливості комунікації в формальних і неформальних групах. Соціальні ролі міжсексистичних взаємин в колективі. Лідерство: сутність. Навики високоефективного лідера за С. Кові. Корпоративна культура як спосіб організації малих груп. Роль Small Talk в соціальній комунікації в малих групах. Правила Small Talk. Правило 20 хвилин Д. Вальдшмідта.

Масові соціальні комунікації: основні поняття

Умови функціонування масової комунікації. Масова аудиторія. Головні характеристики маси. Основні засоби масової комунікації. Пасивна та активна аудиторія. Поняття громадськості. Чинники перетворення латентної громадськості в активну. Типологія груп громадськості. Підходи для визначення цільових груп (аудиторій) громадськості. Сутність і поняття громадської думки. Експеримент Аша. Експеримент Carlsberg. Експеримент «Ефект помилкового консенсусу». Установка. Типи установок. Ознаки та обставини формування індивідуальних орієнтацій. Мотивація зміни установки. Правила зміни установки. Теорія розбитих вікон.

Технології формування громадської думки

Поняття та сутність формування громадської думки. Форми вираження громадської думки. Основні механізми формування громадської думки. Процес формування громадської думки: внутрішні та зовнішні чинники. Джерела громадської думки. Суб'єкти формування громадської думки. Функціонування громадської думки. Різновиди громадської думки. Сутність та особливості технологій формування громадської думки. Навіювання. Пропаганда: сутність, типи, принципи і методи. Астротурфінг.

Психологія натовпу

Поняття «натовп». Соціально-психологічні ознаки та особливості натовпу. Габріель Тард: теорія наслідування. Густав Ле Бон: психологічний закон духовної єдності натовпу. Типи натовпу. Соціально-психологічна характеристика осіб, які складають натовп. Етапи розвитку дієвого натовпу. Як поводиться в натовпі. Черга – як самоорганізована спільнота. Експеримент «Третя хвиля». Стенфордський тюремний експеримент. Масові психози (істерії).

Мультисенсорні соціальні комунікації

Сутність та поняття мультисенсорних соціальних комунікацій. Візуальна комунікація. Засоби візуальних комунікацій. Шляхи візуального осмислення світу. Аудіальна комунікація. Кінестетична комунікація. Ольфакторна комунікація. Теорія типів сприйняття: візуал, аудіал, кінестетик, дигітал.

Бар'єри соціальних комунікацій

Поняття бар'єрів соціальних комунікацій. Бар'єри сприйняття і розуміння. Бар'єри

взаємодії. Особистісні емоційні бар'єри. Соціально-культурні бар'єри соціальних комунікацій та особливості роботи із ними. Шляхи подолання та попередження комунікативних бар'єрів.

Маніпулятивні впливи під час соціальних комунікацій

Сутність поняття «маніпуляція». Ознаки маніпуляції. Особливості маніпулювання в сучасному світі. Причини маніпуляцій. Рівні маніпулювання. Види маніпуляцій. Прийоми маніпуляції організаційно-процедурного характеру. Логіко-психологічні прийоми маніпуляції. Особистісні прийоми маніпуляції. Маніпуляція в рекламі.

Комунікації в інтернет-просторі: основні поняття і принципи

Інтернет-середовище і особистість: права, безпека, етика. Різні підходи до онлайн-комунікації: B2B, B2C, C2C. Базові цілі інтернет-комунікації. Поняття цільових аудиторій. Типи комунікації в інтернеті. Розпізнавання і протидія кібербуллінгу. Мова інтернет-комунікації.

Комунікації в соціальних мережах

Сутність і поняття комунікацій в соціальних мережах. Принципи міжособистісної комунікації в соціальних мережах. Основні фактори безпеки комунікацій в соціальних мережах. Профайл в LinkedIn, як спосіб комунікації між професіоналами. Чат-боти. Роль оферів та креативів у B2C комунікаціях. Типологія користувачів соцмереж.

Комунікації в месенджерах

Сутність і поняття комунікації у месенджерах. Роль і принципи використання Viber для ефективних комунікацій. Як правильно комунікувати через WhatsApp. Ера Telegram: нові інструменти комунікації. Канали та групи для комунікації. Анонімність і безпека комунікацій. Закон України «Про електронні комунікації».

Рекомендовані інформаційні джерела

1. Маранчак М.М. Управління репутацією компанії в пошукових системах (SERM), як один із напрямків управління онлайн-репутацією. KELM (Knowledge, Education, Law, Management). Lublin, 2020. № 3 (31). С. 113-119.
2. Маранчак М.М. Месенджер-маркетинг як напрям управління онлайн-репутацією (ORM) компанії. Український журнал з бібліотекознавства та інформаційних наук. 2021. Вип. 7. С. 115-126.
3. Маранчак М.М. Антикризові комунікації для збереження репутації компанії під час карантину. Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. 2021. №2. С. 103-109.
4. Маранчак М.М. Онлайн-репутація бібліотеки в період пандемії COVID-19. Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. 2021. №3. С. 58-63.
5. Зверєва Н., Іконнікова С. Зірка соцмереж. Як стати крутым блогером. Київ: Моноліт-Bizz, 2021. 154 с.
6. Леві С. Інсайдерська історія Facebook. Київ: Book Chef, 2021. 528 с.
7. Патрикаракос Д. Війна у 140 знаках. Як соціальні медіа змінюють конфлікти у ХХІ столітті. Київ: Yakaboo Publishing, 2019. 352с.
8. Сонг Е. Знайди свій стиль. Як створити персональний бренд в Instagram. Київ: Vivat, 2021. 208 с.
9. Фрір С. Книга Без фільтрів. Інсайдерська історія Instagram. Київ: Book Chef, 2020. 384 с.
10. Біденко С. Репутаційний антистрес. Інструктор для власників і топ-менеджерів бізнесу. Київ: Yakaboo, 2021. 224 с.
11. Томпсон Д. Хітмейкери. Наука популярності та змагання за увагу. Київ: Yakaboo Publishing, 2018. 432 с.
12. Чалдіні Р. Психологія впливу. Київ: Книжковий клуб "Клуб Сімейного Дозвілля", 2020. 400 с.
13. Шарп М. Як зростають бренди. Чого не знають маркетологи. Київ: Наш Формат, 2019. 240 с.
14. Каплунов Д. Королі соціальних мереж. Київ: Book Chef, 2022. 432 с.

15. Маккі Р. Сторінкоміка маркетинг у пострекламну епоху. Київ: Vivat, 2019. 240 с.
16. Філановський О.Р. Гра в бренди. Як збільшити шанси вашого бізнесу на успіх. Київ: Наш Формат, 2019. 176 с.
17. Янсіті М.Р. Конкуренція за доби штучного інтелекту. Київ: Book Chef, 2021. 304 с.
18. Світвуд А. Маркетингова аналітика. Як підкріпити інтуїцію даними. Київ: Наш Формат, 2019. 152 с.
19. Кеннел Ш. Секрети YouTube. Посібник зі зростання кількості підписників та прибутку за допомогою відеопливу. Київ: Book Chef, 2021. 204 с.
20. Котлер Ф. Маркетинг 4.0. Від традиційного до цифрового. Київ: КМ-Букс, 2021. 224с.

ІНФОРМАЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ

Корпоративна культура та імідж організації

Поняття культури управління. Роль культури менеджменту та її основні функції. Складові культури управління. Загальні положення та основні поняття корпоративної культури. Управлінська етика та її складові.

Імідж організації: основні визначення, види. Позитивний імідж в умовах сучасної високо-конкурентної економіки. Підходи до процесу формування позитивного іміджу. Створення іміджу. Зовнішній імідж організації. Зовнішні атрибути організації: бренд, товарна марка, логотип, стиль ділової етики та ін. Внутрішній імідж організації. Внутрішня культура організації та її взаємодія з культурою зовнішнього середовища.

Репутація організації. PR-технології. Рівні та типи корпоративної культури.

Pr-технології як засіб вдосконалення управління інформаційними ресурсами в організації

Паблік рилейшнз (PR) як мистецтво і наука. Суб'єкт та об'єкт PR. Мета та завдання PR. Основоположні принципи реалізації зв'язків із громадськістю.

Структура PR. Внутрішні відносини: імідж лідера, імідж організації/команди, корпоративна культура, командний підхід у всіх формах взаємодії персонал, кадровий менеджмент, удосконалення управління і технологій, запобігання конфліктам, акцент на історії та традиціях організації. Зовнішні комунікації: підтримання постійних контактів з партнерами та інвесторами, зв'язок зі ЗМІ, зв'язок із громадянським суспільством та інститутами влади, міжнародні зв'язки, реклама, готовність до подолання кризових ситуацій.

Діяльність сучасного професіонала з друкованим словом і безпосередня підготовка всієї сукупності PR-документів. Методика їх написання. Поняття «індекс читабельності Флеша», «фог-індекс або індекс туманності». PR-документи, призначені для поширення через ЗМІ (медіа-кіт, прес-реліз, бекграунд, кейс-історія, факт-лист тощо). Спеціальний професійний інструментарій PR-фахівця.

Планування та нормування в роботі менеджера. Організація робочого місця менеджера

Планування особистої роботи менеджера. Встановлення особистих цілей менеджера. Методи планування особистої роботи менеджера. Вибір пріоритетності справ, принципи пріоритетності. Перспективні, річні, місячні та поточні (оперативні) плани. Раціональні методи й засоби планування та виконання управлінської роботи. Практичні поради менеджеру.

Нормування управлінської праці. Облік та аналіз робочого часу. Види норм і завдання нормування управлінської праці. Методи нормування праці. Особливості часу як ресурсу. Облік та аналіз робочого часу. Фотографія та самофотографія робочого дня. Раціональне використання часу менеджером.

Поняття робочого місця менеджера та його організація. Класифікація робочих місць. Вимоги до планування та обладнання робочих місць. Організаційне оснащення робочих місць. Створення автоматизованих робочих місць (АРМ) менеджерів. Забезпечення комфортних та безпечних умов праці. Режим праці та відпочинку.

Документальне забезпечення праці менеджера.

Організація документообігу в організації

Роль та місце документальної інформації в управлінні організацією. Визначення документа. Види документів та їх класифікація. Документування та документальне забезпечення діяльності організації. Система документації та її класифікація. Документування управлінської діяльності в організації.

Поняття документообігу організації. Складання номенклатури та формування справ. Приймання, розгляд і реєстрація документів. Робота з вихідними документами. Типові строки виконання документів. Організація контролю за виконанням документів. Робота з листами, пропозиціями, заявами та скаргами громадян.

Організаційна робота менеджера. Інформаційне забезпечення праці менеджера

Організація проведення нарад, зборів, ділових переговорів. Технологія підготовки проведення нарад і зборів. Класифікація ділових нарад та методика їх раціонального проведення. Підготовка і проведення ділових бесід та переговорів. Управління потоком відвідувачів, техніка їх прийому. Основи взаємодії керівника й секретаря-референта. Перепони у спілкуванні. Рівні ділового спілкування. Правила конструктивної критики під час мовного спілкування. Етика службового спілкування.

Підсистема інформаційного забезпечення менеджменту. Класифікація інформації. Використання інформації в основних функціях менеджменту. Постановка і реструктуризація управлінського обліку в організації. Раціоналізація, інтегрування й подальша автоматизація інформаційних потоків. Комп'ютерні системи інформаційного менеджменту. Інформаційна безпека об'єкта управління.

Рекомендовані інформаційні джерела

1. Августин Р.Р., Богач Ю.А. Управління інформаційними зв'язками : навч. посіб. / М-во освіти і науки України, Терноп. нац. екон. ун-т. Тернопіль : ТНЕУ, 2013. 240 с. : іл., табл.
2. Аверкина М.Ф. Інформаційний менеджмент : навч. посіб. : [для студентів спец. «Екон кібернетика», фахівців у галузі економіки та комп’ютер. наук] / М-во освіти і науки України, Нац. ун-т «Остроз. акад.». Луцьк : АКВА ПРІНТ, 2018. 164 с.
3. Бачинська Н.А., Матвієнко О.В., Цивін М.Н. Менеджер веб-контенту : вступ до фаху : навч. посіб. для студентів спец. «Інформ., бібл. та архівна справа» / М-во освіти і науки України, Київ. нац. ун-т культури і мистецтв, Ф-т інформ. політики і кібербезпеки. Київ : КНУКіМ, 2021. 59 с. : іл., табл.
4. Бойченко Е.Б., Костенко А.М. Концепція формування інформаційного менеджменту в Україні // Ефективна економіка 2018. № 10. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=7159> (дата звернення: 26.08.2021).
5. Вовчак І.С. Інформаційні системи та комп’ютерні технології в менеджменті : навч. посіб. Тернопіль : Карт-бланш, 2001. 354 с.
6. Жаворонкова Г.В. Менеджмент в інформаційній економіці: теорія та практика. Умань : Сочінський, 2014. 351 с. : іл., табл.
7. Жежнич П.І. Технології інформаційного менеджменту: навч. посіб. Львів : Вид-во Львів. Політехніки, 2010. 260 с. (Сер. «Консолідована інформація», вип. 6).
8. Іванова О.М. Характеристика та класифікація інформаційних потоків підприємств. Економічна наука. Інвестиції: практика та досвід. 2016. № 13. С. 18–22.
9. Косіло М.С. Технології інформаційного менеджменту : навч.-метод. посіб. для студентів спец. «Консолід. інформація» ВНЗ / М-во освіти і науки України, Нац. техн. ун-т «Харк. політехн. ін-т». Харків : Підруч. НТУ «ХПІ», 2015. 87 с. : іл., табл.
10. Криворот І.П., Щербак В.Г. Ключові складові інформаційного менеджменту сучасного підприємства. Освітньо-інноваційна інтерактивна платформа «Підприємницькі ініціативи» : матеріали третьої Всеукр. наук. Інтернет-конф. (6 груд. 2018 р., м. Київ). Київ : КНУТД, 2018. С. 333–338.
11. Лепейко Т.І., Мазоренко О.В., Сорокіна А.С. Менеджмент інформаційної сфери : навч. посіб. Харків : Вид. ХНЕУ, 2011. 132 с.

12. Лисецький Ю.М. Інформаційні технології в управлінні та обробці інформації / НАН України, Ін-т проблем мат. машин і систем. Київ : ЛАТ&К, 2018. 265 с. : іл.
13. Литвинова Л.В. Менеджмент і маркетинг електронного урядування : навч. посіб. / Нац. акад. держ. упр. при Президентові України, Каф. інформ. політики та технологій. Київ : НАДУ, 2013. 67 с. : табл.
14. Матвієнко О.В. Основи інформаційного менеджменту : навч. посіб. Київ : Центр навчальної літератури, 2004. 128 с.
15. Матвієнко О.В., Цивін М.Н. Інформаційний менеджмент : опорний конспект лекцій у схемах і таблицях : навч. посіб. Київ, 2006. 170 с.
16. Палеха Ю.І., Горбань Ю.І. Інформаційний бізнес : підручник. Київ : Ліра-К, 2015. 490 с.
17. Скібіцька Л.І. Організація праці менеджера : навч. посіб. Київ : Центр учебов. літ., 2010. 360 с.
18. Спрінсян В.Г., Бірюкова Т.Л. Ресурси та технології інформаційного менеджменту : навч. посіб. Одеса : ОНПУ, 2012. 248 с.
19. Тимошенко Ю., Завгородня Л. Інформація і менеджмент : інформ. діяльність керівника в упр. орг. Черкаси : Черкас. ЦНП, 2013. 101 с. : табл.
20. Фінагіна О.В., Плаксюк О.О., Коваленко Ю.О. Сучасні управлінські технології розвитку інформаційного менеджменту: перспективи підприємств та регіонів. Молодий вчений. 2019. № 10. С. 749–752.
21. Чайковська М.П. Інформаційні системи в менеджменті : навч. посіб. / М-во освіти і науки України, Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, Ін-т математики, економіки та механіки. Одеса : Астропрінт, 2010. 253 с. : іл., табл.

СИСТЕМНИЙ АНАЛІЗ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Системний аналіз як специфічний різновид системної діяльності

Мета, завдання, предмет навчальної дисципліни «Системний аналіз інформаційних процесів» та її специфіка. Структура курсу, понятійний апарат, місце навчальної дисципліни. Місце та роль системної методології у пізнанні природи та суспільства. Необхідність комплексного дослідження і моделювання інформаційних процесів на засадах системного аналізу. Основні переваги системного підходу при дослідженні складних інформаційних об'єктів. Прогностичне бачення системності і системного підходу.

Виникнення і становлення системного підходу

Створення системного світогляду, системного методу одержання знань. Сутність і основні характеристики системності. Найважливіші фактори практичного життя, які впливали на формування системного ставлення до дійсності. Характеристика основних етапів. Предмет і принципи загальної теорії систем. Аналіз основних визначень поняття «система». Система як комплекс взаємодіючих елементів. Системи цілісні і суммативні; органічні й механічні; динамічні і статичні; відкриті й закриті; що самоорганізуються й неорганізовані структурність, взаємозалежність із середовищем, ієархічність, множинність описів систем.

Категоріальний апарат теорії систем. Виникнення і розвиток системних теорій. Виникнення й розвиток науки про системи. Системоутворюючі фактори. Системне розуміння суспільства. Основні підсистеми суспільства.

Системні теорії, їх автори і характеристики

Виникнення і розвиток системних теорій. Виникнення й розвиток науки про системи. Варіант загальної теорії систем (текнологія) О. Богданова (Маліновського). Тотожність організації систем різних рівнів. Поняття системності за О. Богдановим. Варіант загальної теорії систем Людвіга фон Берталанфі. Підтримка ЗТС багатьма вченими. Системоутворюючі фактори. Різні варіанти поглядів учених на системність і системоутворюючі фактори. Системне розуміння суспільства. Основні характеристики соціальних систем. Основні підсистеми суспільства. Народочисельна підсистема. Економічна підсистема. Політико-управлінська підсистема. Соціальна підсистема. Духовна підсистема.

Класифікація систем

Проблема класифікації і типології систем. Перша спроба класифікації систем О. Богданова. Класифікації С. Біра, Б. Гладких, А. Уйомова, В. Афанасьєва, О. Авер'янова, Л. Петрушенка та інших. Сутнісна класифікація систем Ю. П. Сурміна. Субстанційний рівень системи. Рівень будови системи. Рівень функціонування системи. Рівень розвитку системи. Структура систем. Чотири підходи у зв'язках між елементами системи. Організація систем. Структура організації систем. Основні показники організаційних структур. Гомеостат систем. Функціональна організація систем.

Функціонування системи

Поняття функції системи. Функціонування системи. Системи і середовище, їх взаємодія. Проблема взаємодії системи і середовища. Органічність закритої системи й неорганічність відкритої. Боротьба і конкуренція систем.

Життєвий шлях системи, основні етапи. Визначення ступеня волі людини у впливі на систему з метою досягнення бажаного майбутнього. Побудова критеріїв істинності й цінності того або іншого варіанта моделі майбутнього системи. Виникнення флуктуацій.

Характеристики складних систем. Класифікація складних систем.

Методологія системного аналізу

Принципи системного аналізу та їх характеристика. Характеристика основних підходів у системному аналізі. Методи системного аналізу. Класифікація за типом знання. Класифікація за способом реалізації. Класифікація за виконуваними функціями. Класифікація за рівнем знання. Класифікація за формою подання знання.

Системні теорії, їх автори і їх характеристика. Загальна теорія систем. Структурализм. Функціоналізм. Структурний функціоналізм. Системно-кібернетичні теорії. Математичні теорії систем. Синергетика.

Структура і етапи системного аналізу

Принципи системного аналізу та їх характеристика. Характеристика основних підходів у системному аналізі. Методи системного аналізу. Системні теорії, їх автори і їх характеристика. Структура системного аналізу. Характеристика різновидів системного аналізу. Структура системного аналізу (за Юрієм Сурміним). Технології системного аналізу. Етапи системного аналізу, їх послідовність і зміст.

Загальне поняття про моделі і моделювання систем

Загальні відомості про модель та моделювання. Використання моделі «чорного ящика». (За Н. Б. Чорней). Аналіз і синтез систем. Декомпозиція і агрегування. Побудова дерева цілей. Побудова «дерева цілей» методом забезпечення необхідних умов.

Методи моделювання систем

Класифікація моделей. Класифікація моделей за Юрієм Сурміним. Субстанціональний аспект моделі. Репрезентаційний аспект моделі. Екстраполяційний аспект моделі.

Математичне моделювання систем. Чотири етапи. Кібернетичне моделювання систем. Керування за принципом зворотного зв'язку.

Системна методологія дослідження інформаційних процесів

Інформаційний підхід як методологія. Системи обробки даних (СОД). Інформаційні системи управління (ІСУ). Системи підтримки прийняття рішень (СППР). Корпоративна (інтегрована) ІС. Автоматизоване робоче місце. Особливості інформаційних систем і процесів. Системне бачення інформаційних процесів. Інформаційна інфраструктура з точки зору системного аналізу. Синергетичний підхід до дослідження інформаційних систем. Інструментарій синергетичного підходу.

Системний аналіз організацій

Модель організації як відкритої системи. Закрита система. Системний аналіз організації.

Фактори прямого й зовнішнього впливу. Внутрішнє середовище організації. Фактори, що визначають необхідність постійного вдосконалювання й адаптації організації. Основні цілі системи. Параметри, критерії або міри ефективності, за якими можна оцінити досягнення цілей. Інформаційно-аналітичне забезпечення управління організацією. Сутність стратегічної інформації. Процес формування стратегії. База стратегічних даних (БСД). Джерела та об'єкти аналізу для отримання інформації. Інформаційно-управлінські системи (ГУС) різного типу. Централізований та децентралізований підхід. Головне завдання ГУС.

Види цілей організації

Цілі організації, їх класифікація. Наявність цілей, спільної мети. Спільні риси. Три види цілей організації: базові цінності, стратегічні завдання й короткотермінові плани. Структура організації. Організаційна культура. Класифікація цілей. Забезпечуючі (підтримуючі) цілі підприємства. Ключові фактори конкурентоспроможності. Три основних підходи до визначення виробничого потенціалу. Фактори зовнішнього середовища. Стан економіки та ринків (економічні фактори). Діяльність уряду (політико-інституційні фактори). Структурні тенденції. Внутрішнє середовище організації. Зовнішнє середовище організації.

Застосування системного підходу в управлінні

Загальні принципи управління. Функції управління. Аналіз структур та ієархій управління.

Елементи організаційної структури. Бюрократичні структури. Адаптивні структури. Лінійний тип організаційної структури управління. Функціональний тип організаційної структури управління. Лінійно-функціональний тип структури управління. Комбіновані структури. Регіональний тип організаційної структури управління виробництвом. Матричний тип організаційної структури.

Рекомендовані інформаційні джерела

1. Варенко В.М., Борисенко С.А. Інформаційні продукти, послуги, ринок : навч. посіб. Київ : Талком, 2021. 188 с.
2. Варенко В.М. Операційна (онлайн) аналітика: реалії та перспективи. *Бібліотекознавство. Інформологія*. 2021. №1. С. 35-41.
3. Варенко В.М. Інформаційно-аналітична діяльність : навч. посіб. Київ : Університет «Україна», 2014. 417 с.
4. Варенко В.М. Аналітика: сучасні тенденції та виклики. *Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія*. 2019. №1. С. 118-123.
5. Варенко В.М., Свердлик З.М. Дотримання законів формальної логіки під час аналізу інформації. *Вісник Книжкової палати України*. 2019. № 2. С. 37-40.
6. Варенко В.М., Свердлик З.М. Нестандартні методи збору інформації в аналітиці. *Соціум. Документ. Комунікація* : зб. наук. праць. Серія: Історичні науки. 2019. Вип. 7. С. 11-25.
7. Варенко В.М. Операційна аналітика як сучасний тренд. *Гіля* : науковий вісник. 2019. Вип. 148 (9). С. 37-41.
8. Варенко В.М. Методи системного аналізу в аналітиці. *Вісник книжкової палати*. 2019. №10. С. 43-47.
9. О'Коннор Джозеф, Макдермот Ієн. Системне мислення. Пошук неординарних творчих рішень / пер. з англ. Н. Сисюк. Київ : Наш формат, 2018. 240 с.
10. Згуровський М.З., Панкратова Н.Д. Основи системного аналізу. Київ : Видавнича група BHV, 2007. 544 с.
11. Варенко В.М., Братусь І.В., Дорошенко В.С., Смольников Ю.Б., Юрченко В.О. Системний аналіз інформаційних процесів : навч. посіб. Київ : Талком, 2013. 208 с.
12. Добротвор І.Г. Системний аналіз : навч. посіб. Тернопіль: ТНЕУ, 2019. 200 с.
13. Дудник І.М. Вступ до загальної теорії систем. Київ : Кондор, 2009. 205 с.
14. Кустовська О.В. Методологія системного підходу та наукових досліджень : курс лекцій. Тернопіль : Економічна думка, 2005. 124 с.
15. Ладанюк А.П. Основи системного аналізу : навч. посіб. Вінниця: Нова книга, 2004. 176 с.

16. Лесечко М.Д. Основи системного підходу: теорія, методологія, практика : навч. посіб. Львів : ЛРІДУ УАДУ, 2002. 300 с.
17. Орлов П.І., Луганський О.М. Інформаційні системи та технології в управлінні, освіті, бібліотечній справі : наук. практ. посіб. Донецьк : Альфа-прес, 2004. 292 с.
18. Сурмін Ю.П. Аналітична діяльність : посіб. для аналітика неприбуткової організації. Київ : Центр інновацій та розвитку, 2002. 96с.

ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА АРХІВНОЇ СПРАВИ

Закономірності розвитку архівів.

Об'єкт, предмет, терміносистема, методи архівістики

Етапи становлення архівів. Виникнення архівів-регистратур при центральних і місцевих державних установах. Формування архівів при установах. Відомчі історичні архіви: їх завдання і функції. Централізація управління архівами.

Об'єкт та предмет наукової і навчальної дисципліни: гносеологічні підходи до їх визначення. Методологічна характеристика архівістики.

Архівні установи України.

Організація документів на рівні Національного архівного фонду

Поняття «система архівних установ». Сучасна система архівних установ в Україні: загальна характеристика. Центральний орган виконавчої влади у сфері архівної справи і діловодства. Державні архіви. Рівні організації документів НАФ.

Організація документів на рівні архіву та архівного фонду

Організація документів на рівні архіву. Архівні фонди, об'єднані архівні фонди, архівні колекції. Формування фондового принципу класифікації документів. Поняття про фондування. Теорія фондування. Організація документів на рівні архівного фонду.

Експертиза цінності документів та комплектування державного архіву

Експертиза цінності документів: завдання і практична сфера експертизи. Теорія експертизи цінності документів. Нормативна база експертизи цінності документів. Комплектування архіву. Робота з джерелами комплектування державного архіву.

Облік документів національного архівного фонду України

Поняття про облік архівних документів. Система облікових документів державного архіву. Облік документів з обмеженим доступом.

Довідковий апарат до документів національного архівного фонду.

Науково-дослідна і методична робота архівних установ

Поняття про довідковий апарат архівів. Типово-видова структура довідкового апарату державних архівів. Архівні описи. Анотовані реєстри описів. Архівні путівники. Архівні каталоги. Архівні огляди, покажчики. Мета і головні завдання інформатизації архівної справи. Архіви – складова інформаційних ресурсів суспільства. Категорії споживачів архівної інформації. Основні напрями науково-дослідної і методичної роботи архівних установ.

Технології зберігання документів

Забезпечення збереженості архівних документів: вітчизняний і зарубіжний досвід. Наукові дослідження в галузі забезпечення збереженості архівних документів. Зберігання документів: нормативна база.

Рекомендовані інформаційні джерела

1. Генеральна схема класифікації документної інформації в систематичних каталогах державних архівів України. Схвалено протоколом засідання Методичної комісії Держкомархіву України 30.11.2005 № 06. Київ, 2006. 137 с.

2. Діловодство й архівна справа. Терміни та визначення понять : ДСТУ 2732:2004. Київ: Держспоживстандарт України, 2005. 32 с.
3. Загальний міжнародний стандарт архівного описування: ISAD(G). Київ, 2001. 47 с.
4. Методика грошової оцінки документів Національного архівного фонду України. Київ, 2005.
5. Національний архівний фонд України: засоби інтелектуального доступу до документів: міжархівний довідник. Київ, 2002. 167 с.
6. Основні положення організації науково-дослідної та методичної роботи в державних архівних установах України. Київ, 2001. 51 с.
7. Правила організації діловодства та архівного зберігання документів у державних органах, органах місцевого самоврядування, на підприємствах, установах і організаціях. Київ, 2015. <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0736-15>
8. Правила роботи архівних установ України. Київ, 2013. 242 с.
9. Про внесення змін до Закону України «Про Національний архівний фонд і архівні установи»: Закон України від 13 грудня 2001 р. Відомості ВР України. 2002. № 11. Ст. 81.
10. Про внесення змін до Закону України «Про Національний архівний фонд та архівні установи» від 5 липня 2012 р. Відомості ВР України. 2013. № 28. Ст. 302.
11. Складення архівних описів. Методичні рекомендації. Схвалено протоколом засідання Нормативно-методичної комісії Укрдержархіву від 18.12.2012 № 05. Київ, 2013. 147 с.
12. Список нормативних документів, методичних посібників, архівознавчої і документознавчої літератури (додаток до Основних правил роботи державних архівів України). Київ, 2004.
13. Архівістика: Термінологічний словник. Київ, 1998. 106 с.
14. Архівознавство. За заг. ред. І.Б. Матяш, Я.С. Калакури. Київ: Видавничий дім КМА, 2002. 468 с.
15. Боряк Г., Новохатський К. Модерне архівне законодавство України: від тоталітарної спадщини до демократичних стандартів. Арх. України. 2003. № 4/6. С. 4–10.
16. Матяш І. Архівознавство: методологічні засади та історія розвитку. Київ, 2012. С. 5–15.
17. Нариси історії архівної справи в Україні. За заг. ред. К.І. Климової, І.Б. Матяш. Київ, 2002. 612 с.
18. Сельченкова С., Селіверстова К. Експертиза цінності управлінських документів: історія, теорія, методика: наук.-метод. посіб. Київ, Рівне, 2011. 169 с.
19. Скрицька Л., Новохатський К. Концепція забезпечення національних інтересів України в архівній справі (проект). Студії з арх. справи та документознавства. Київ, 2002. Т. 8. С. 53–79.
20. Українська архівна енциклопедія. Київ, 2008. 880 с.
21. Фондування документів НАФ: метод. рекомендації. Держкомархів України, УНДІАСД; уклад. Приходько Л.Ф. Київ, 2009. 39 с.

ІНФОРМАЦІЙНИЙ КОНСАЛТИНГ

Сутність консалтингової діяльності

Сутність консалтингової діяльності. Місце консалтингу у сучасній ринковій економіці. Консалтинг у різних сферах управління. Масштаби консалтингу як бізнесу. Консалтинг як інфраструктура бізнесу і перспективи його розвитку. Зовнішні і внутрішні консультанти. Види консалтингу.

Консультування як професія і підприємницька діяльність. Професійні та етичні вимоги до консалтингових фірм і їх працівників. Юридична і професійна відповідальність.

Комплекс професійних та етичних якостей консультанта. Підвищення кваліфікації консультантів.

Діяльність у професійних організаціях.

Становлення та розвиток ринку консалтингових послуг в Україні та світі

Передумови виникнення консалтингу як професійної діяльності. Становлення консалтингу у розвинених країнах. Значення досліджень Ф.-В. Тейлора, Ф. та Л. Гілбретів, Г.Л. Гантга,

Х. Емерсона, А. Файоля, Л. Урвіка, Е. Мейо для становлення консалтингу. Перші консультаційні організації у США та Європі: Foster Higgins, Sedgwick, Arthur D. Little, A.T. Kearney, McKinsey&Company, Bain&Company, Accenture, Price water house Coopers та ін.

Етапи розвитку консалтингу. «Золотий вік» консалтингу. Підвищення компетентності клієнтів у використанні консультантів. Розвиток консалтингового ринку на сучасному етапі: досвід різних країн.

Діяльність провідних світових компаній інформаційного консалтингу PWC, Ernst&Young, KPMG, Deloitte&Touché, IBM, EDS, CSC.

Особливості становлення та розвитку консалтингового бізнесу в Україні. Основні постачальники інформаційно-консультаційних послуг в Україні. Питання ліцензування та сертифікації консалтингової діяльності в Україні.

Теоретичні і методологічні аспекти інформаційного консалтингу

Мета і завдання, об'єкт і предмет інформаційного консалтингу. Об'єкти і суб'екти інформаційного консалтингу. Поняття про консультаційний процес.

Взаємозв'язки інформаційного консалтингу з іншими науками.

Функції інформаційного консалтингу: функція інформування, наукова (пізнавальна), дослідницька (діагностична), посередницька, освітня. Принципи інформаційного консалтингу.

Особливості взаємодії інформаційних технологій і консалтингу. Засоби комп'ютерної, комунікаційної, організаційної техніки. Класифікація інформаційних технологій. Системні та прикладні програмні засоби.

Організація консалтингової діяльності. Інструменти процесу консультування

Зовнішні та внутрішні консультанти. Типи зовнішніх консультантів. Ієрархічні щаблі консалтингової фірми.

Поняття консалтингового процесу і його структура. Консалтинговий проект. Структура і зміст процесу консультування. Передпроектна стадія консалтингового процесу. Проектна стадія консалтингового процесу. Післяпроектна стадія консалтингового процесу.

Методи ціноутворення на консалтингові послуги. Фактори, що впливають на ціноутворення. Форми оплати праці консультанта. Калькуляція собівартості інформаційно-консультаційних послуг.

Договори на консалтингові послуги. Ключові моменти змісту договорів.

Методичний інструментарій консультанта.

Маркетинг консалтингових послуг

Загальні підходи до маркетингу консалтингових послуг. Створення інформаційного поля, репутації фірми, формування та підтримка взаємозв'язків з клієнтами.

Заходи маркетингу по відношенню до різних типів клієнтів.

Реклама консалтингових послуг. Методи просунення консалтингового продукту.

Етапи розроблення системи маркетингової інформації консалтингових фірм. Напрями оцінювання потенційного ринку консалтингових послуг.

Діяльність по створенню суспільної думки. Налагодження стосунків із засобами масової комунікації. Використання фіrmового стилю. Формування корпоративної культури. Використання кіно- і фотозасобів. Використання усної мови. Спонсорство.

Якість і результативність консультаційного процесу

Показники і методи оцінки якості консультаційних послуг. Аспекти якості і результативності консультаційної діяльності. Вивчення, аналіз і синтез документів підприємства.

Чинники забезпечення ефективного впровадження пропозицій консультантів.

Оптимізація портфеля консультаційних послуг.

Етика та відповідальність консультанта. Етичні принципи консультування.

Оцінювання ефекту консультування. Чинники, що зумовлюють складність роботи консультантів. Орієнтовні запитання щодо визначення якості консультаційних послуг.

Рекомендований перелік літератури:

1. Афтанділянц В.Є. Тенденції розвитку ринку консалтингових послуг України. Маркетинг: теорія і практика : зб. наук. пр. 2007. № 13. С. 5–12.
2. Бай С.І., Миколайчук І.П., Ціпуринда В.С. Консалтинг : навч. посіб. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2018. 431 с.
3. Бутиліна О.В. Управлінське консультування : навч.-метод. посіб. Харків, 2014. 165 с.
4. Верба В.А. Управлінське консультування: концепція, організація, розвиток / М-во освіти і науки, молоді та спорту України, ДВНЗ «Київ. нац. екон. ун-т ім. В. Гетьмана». Київ : КНЕУ, 2011. 327 с.
5. Гонтарєва І.В. Консалтингові послуги в сфері підприємництва : конспект лекцій. Харків : Вид-во ХНЕУ, 2016. 136 с.
6. Гонтарєва І.В. Управління консалтинговою діяльністю : конспект лекцій / М-во освіти і науки України, Харк. нац. екон. ун-т. Харків : Вид-во ХНЕУ, 2010. 134 с. : іл., табл.
7. Жаворонкова Г.В. Інформаційне підприємництво: інновації, консалтинг, маркетинг / Нац. авіац. ун-т. Київ, 2003. 366 с.
8. Карпенко О.О. Перспективи розвитку консалтингової діяльності в Україні на основі європейського досвіду. Причорноморські економічні студії. 2018. Вип. 27, ч. 1. С. 54–58. URL: <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2016/7/5.pdf> (дата звернення: 12.11.2021).
9. Кацан І. Національний консалтинг: нам 15 років. Консалтинг в Україні. 2006. № 7-8 (24-25). С. 24–25.
10. Князь С.В. Основи управлінського консультування : навч. посіб. для студ. / Нац. ун-т «Львівська політехніка». Львів, 2009. 156 с.
11. Ковальська К.В., Пастушенко Р.М. Тенденції розвитку ринку консалтингових послуг у контексті посткризового періоду в Україні. Молодий вчений. 2018. № 8. С. 194–199. URL: <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2018/8/45.pdf> (дата звернення: 12.11.2021).
12. Мар'янчик М. ІТ-консалтинг в Україні та стандарти управління інформаційними технологіями для фінансових установ. Фін. ринок України. 2007. № 7. С. 21–30.
13. Огляд ринку консалтингових послуг в Україні : за матеріалами презентації «Ринку консультаційних послуг в Україні». Програми ділових консультацій Європейського банку реконструкції і розвитку 24 лист. 2010 р. Маркетинг в Україні. 2010. № 6. С. 46–49.
14. Основи управлінського консультування : навч. посіб. для студентів вищ. навч. закл. / М-во освіти і науки України, ДВНЗ «Донец. нац. техн. ун-т», Каф. менеджменту та госп. права ; Шелегеда Б.Г., Шарнопольська О.М., Василишина Л.М. Донецьк : Ноулідж, Донец. від-ня, 2014. 188 с.
15. Попова Н.В., Гурова К.Д. Управлінський консалтинг : навч. посіб. для студентів ВНЗ / М-во освіти і науки України, Харків. торг.-екон. ін-т Київ. нац. торг.-екон. ун-ту. Харків : В деле, 2016. 305 с.
16. Прокопенко Л.С. Інформаційний консалтинг: поняття, функції, принципи. Інформаційна освіта та професійно-комунікативні технології ХХІ століття : матеріали IV Міжнар. наук.-практ. конф. Одеса, 8-10 верес. 2011 р. Одеса, 2011. С. 51–54.
17. Укрконсалтинг [Електронний ресурс] : [сайт]. 2020. URL: <https://www.ukrc.net/> (дата звернення: 12.11.2021).
18. Хміль Ф.І. Основи управлінського консультування : навч. посіб. Київ : Академвидав, 2008. 240 с.
19. Чайка І.П. Маркетинг консалтингових послуг на підприємствах : монографія. Полтава : РВВ ПУЕТ, 2011. 150 с.
20. Consulting M&I agency [Електронний ресурс] : [сайт]. 2021. URL: https://m-i-consulting.com/?gclid=Cj0KCQiA5OuNBhCRARIsACgaiqWhYDLzZVeZQX_4N1kl7ULBlumN8xAskAhS0Zqlvq3JeCJg6dSRR74aAhAhEALw_wcB#rec355618297. (дата звернення: 12.11.2021).
21. Pro-Consulting [Електронний ресурс]. 2021. URL: <https://commercialproperty.ua/katalog-kompaniy/konsaltingovye-kompanii/pro-consulting-ua/> (дата звернення: 10.11.2021).

Критерії оцінювання

Критерії оцінювання результатів фахового випробування при вступі для здобуття освітнього ступеня «Магістр» за спеціальністю 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» на базі ступеня бакалавра (освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста) за спорідненою спеціальністю.

Сума балів	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	Критерії оцінки
190-200	A	відмінно	Вільно орієнтується в змісті навчальних дисциплін, розуміє їх практичне значення, розв'язав усі тестові завдання, допустивши несуттєві неточності, які не впливають на загальний високий рівень виконання екзаменаційної роботи.
180-189	B	добре	Добре володіє знаннями в рамках навчальних дисциплін, проте недостатньо орієнтується в окремих темах. При написанні екзаменаційної роботи демонструє високий рівень знань, виконавши тестові завдання правильно в цілому не менше, аніж на 80 %.
170-179	C	добре	Володіє знаннями в рамках навчальних дисциплін, проте недостатньо орієнтується в окремих темах. При виконанні екзаменаційної роботи демонструє належний рівень знань, виконавши тестові завдання правильно в цілому не менше, аніж на 70 %.
160-169	D	задовільно	Продемонстрував знання лише з окремих тем навчальних дисциплін. Не вміє самостійно викласти зміст вузлових фахових питань або розв'язати окремі однотипні завдання. При виконанні екзаменаційної роботи виявив достатній рівень знань, виконавши тестові завдання правильно в цілому не менше, аніж на 60 %.
124-159	E	задовільно	Виявив знання лише з окремих питань навчальних дисциплін. Не вміє самостійно розв'язувати вузлові фахові проблеми або окремі однотипні завдання. При виконанні екзаменаційної роботи демонструє задовільний рівень знань, виконавши тестові завдання правильно в цілому не менше, аніж на 30 %.
менше 124	FX	незадовільно	Не володіє змістом навчальних дисциплін, не може сформулювати суть вузлових фахових проблем. Відповів правильно менше, ніж на 30% тестових завдань.

Структура оцінки

Фахове випробування відбувається у формі відповідей на тестові завдання та оцінюється за шкалою від 100 до 200 балів. Мінімальний прохідний бал вступного випробування з фаху 124 бали. Кожен варіант містить 50 тестових завдань. Вірна відповідь на одне тестове завдання становить 2 бали.

Порядок оцінювання

Оцінювання рівня якості підготовки абітурієнтів здійснюють члени Комісії для проведення вступних випробувань (надалі – екзаменаційні комісії) на основі встановлених правил, принципів, критеріїв, системи і шкали оцінювання. Екзаменаційна комісія створюється щорічно для проведення вступних випробувань.

Об'єктом оцінювання якості підготовки абітурієнта є сукупність знань, умінь і навичок, набутих компетенцій, відтворених у процесі відповідей на тестові питання вступного випробування.

Виконані тестові завдання по завершенні іспиту здаються екзаменаційній комісії.

Оцінювання результатів абітурієнтів здійснюється за процедурами, які унеможливлюють ідентифікацію їхніх робіт.

Персоніфікація результатів іспиту (декодування робіт) здійснюється після завершення обробки всіх бланків відповідей всіх вступників, обчислення тестових балів всіх учасників тестування, визначення їх оцінки за шкалою (100–200) балів.